

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖

(ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑)

โรงเรียนบ้านศรีสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ความนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีความสำคัญในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นหลักสูตรสถานศึกษา สถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครบถ้วน ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต

โรงเรียนบ้านศรีสุข

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านศรีสุข

โรงเรียนบ้านศรีสุข จัดการพัฒนาเด็ก อายุ ๔ – ๖ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพโดยมีหลักการดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนที่เพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจและประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

วิสัยทัศน์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

วิสัยทัศน์การศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนบ้านศรีสุข

ภายในปี ๒๕๖๖ โรงเรียนบ้านศรีสุข มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุ ๔-๖ ปีทุกคนให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาเหมาะสมกับวัย เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของตน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ สนใจใฝ่รู้ เรียนรู้อย่างมีความสุข มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นและส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนต่อในชั้นที่สูงขึ้นไป

พันธกิจ

๑. มุ่งจัดประสบการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยช่วงอายุ ๔-๖ ปีให้มีพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิตและเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. พัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีจุดหมายอย่างต่อเนื่อง
๓. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สภาพแวดล้อม สื่อเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
๔. ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างสมดุลตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านและเต็มศักยภาพ
๓. ทุกห้องเรียนจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนได้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเพียงพอ
๔. ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัย

จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และเพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
๒. มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นตามวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ พัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัยอาจเร็วหรือช้าแตกต่างกันไปในเด็ก แต่ละคน มีรายละเอียด ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นพัฒนาการที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของร่างกายในด้านโครงสร้างของร่างกาย ด้านความสามารถในการเคลื่อนไหว และด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการใช้สัมผัสรับรู้ การใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ เด็กอายุ ๔-๖ ปี มีการเจริญเติบโตรวดเร็ว โดยเฉพาะในเรื่องน้ำหนักและส่วนสูง กล้ามเนื้อใหญ่จะมีความกว้างมากกว่ากล้ามเนื้อเล็ก สามารถบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดี มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดิน สามารถวิ่ง กระโดด ควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี จึงชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง พร้อมทั้งจะออกกำลังและเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆ ส่วนกล้ามเนื้อเล็กและความสัมพันธ์ระหว่างตาและมือยังไม่สมบูรณ์ การสัมผัสหรือการใช้มือมีความละเอียดขึ้น ใช้มือหยิบจับสิ่งของต่างๆ ได้มากขึ้น ถ้าเด็กไม่เครียดหรือกังวลจะสามารถทำกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กได้ดีและนานขึ้น

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึกของเด็ก เช่น พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ สนใจ กลียด ฯลฯ โดยที่เด็กรู้จักควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์เผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีและการนับถือตนเอง เด็กอายุ ๔-๖ ปีจะแสดงความรู้สึกอย่างเต็มที่ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธแต่จะเกิดเพียงชั่วคราวแล้วหายไป การที่เด็กเปลี่ยนแปลงอารมณ์ง่ายเพราะมีช่วงความสนใจระยะสั้น เมื่อมีสิ่งใดน่าสนใจก็จะเปลี่ยนความสนใจไปตามสิ่งนั้น เด็กวันนี้นักหวาดกลัวสิ่งต่างๆ เช่น ความมืด หรือสัตว์ต่างๆ ความกลัวของเด็กเกิดจากจินตนาการ ซึ่งเด็กว่าเป็นเรื่องจริงสำหรับตน เพราะยังสับสนระหว่างเรื่องปรุงแต่งและเรื่องจริง ความสามารถแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย รวมถึงชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น เพราะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางน้อยลงและต้องการความสนใจจากผู้อื่น มากขึ้น

๓. พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมครั้งแรก ในครอบครัว โดยมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และพี่น้อง เมื่อโตขึ้นต้องไปสถานศึกษา เด็กเริ่มเรียนรู้การติดต่อและการมีสัมพันธ์กับบุคคลนอกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยเดียวกัน เด็กได้เรียนรู้การปรับตัวให้เข้าสังคมกับเด็กอื่น พร้อมทั้งรู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน เจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะก่อขึ้นในวัยนี้และจะฝัง

แนบยาที่จะเปลี่ยนแปลงในวัยต่อมา ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ มี ๒ ลักษณะ คือลักษณะแรกนั้น เป็นความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่และลักษณะที่สองเป็นความสัมพันธ์กับเด็กในวัยใกล้เคียงกัน

๔. ด้านสติปัญญา ความคิดของเด็กวัยนี้มีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ยังไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของคนอื่น เด็กมีความคิดเพียงแต่ว่าทุกคนมองสิ่งต่างๆรอบตัว และรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เหมือนตนเอง ความคิดของตนเองเป็นใหญ่ที่สุด เมื่ออายุ ๔-๖ ปี เด็กสามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่างๆ ที่ได้กระทำซ้ำกันบ่อยๆ ได้ดี เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น แต่ยังอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ แก่ปัญหาการลองผิดลองถูกจากการรับรู้มากกว่าการใช้เหตุผลความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวพัฒนาอย่างรวดเร็วตามอายุที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เป็นระยะเวลาของการพัฒนาภาษาอย่างรวดเร็ว โดยมีการฝึกฝนการใช้ภาษาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในรูปของการพูดคุย การตอบคำถาม การเล่าเรื่อง การเล่านิทานและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานศึกษา เด็กปฐมวัยสามารถใช้ภาษาแทนความคิดของตนเองและใช้ภาษาในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นได้คำพูดของเด็กวัยนี้อาจจะทำให้ผู้ใหญ่บางคนเข้าใจว่าเด็กรู้มากแล้วแต่ที่จริงเด็กยังไม่เข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวลึกซึ้งนัก

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน ๑๒ มาตรฐาน ประกอบด้วยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

๑.พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๕ มีความรับผิดชอบ

๓.พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน

ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๔.พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทางเคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสม

กับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิด บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรมและประเมินพัฒนาการเด็ก

ระยะเวลาเรียน

โรงเรียนบ้านศรีสุข กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๒ ปีการศึกษา โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๒๐๐ วันต่อปีการศึกษา แต่ละวันต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในระดับปฐมวัย (Anti-Corruption Education)

กรอบการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต โดยที่ประชุม ได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หัวข้อวิชา ๔ วิชา ประกอบด้วย

- ๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๓) STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

เนื้อหาหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับปฐมวัย และป.๑-ม.๖) มีชื่อหลักสูตรว่า “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยแยกเป็น ๑๓ ระดับชั้นปี ได้แก่ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ และระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ ในแต่ละระดับชั้นปี จะใช้เวลาเรียนทั้งปี จำนวน ๔๐ ชั่วโมง ต้องจัดทำเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมและการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย

หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ระดับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ชื่อหลักสูตร “รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต”

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต สำหรับใช้เป็นเนื้อหามาตรฐานกลางให้สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้กับกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมทุกระดับชั้นเรียน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการแยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียง การไม่ยอมรับและไม่ทนต่อการทุจริต โดยใช้ชื่อว่าหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) หลักสูตรที่ ๑ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวทางนำไปใช้ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

๑. นำไปจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน
๒. นำไปจัดในชั่วโมงลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

๓.นำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สาระหน้าที่พลเมือง) หรือนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๒. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้นักเรียน

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒.๒ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๒.๓ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๔ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒.๕ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๖ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๒.๗ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
- ๒.๘ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต

โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการกระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

๔.ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
 ๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
 ๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
 ๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
 ๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
 ๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
 ๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
 ๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
 ๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต
- รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กปฏิบัติ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐		
ช่วงอายุ	อายุ ๓ - ๖ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	- ด้านร่างกาย - ด้านอารมณ์ จิตใจ - ด้านสังคม - ด้านสติปัญญา	- เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	จัดการศึกษา ๒ ภาคเรียน : ๑ ปีการศึกษา ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ อายุระหว่าง ๓-๔ ปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ อายุระหว่าง ๔-๕ ปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ อายุระหว่าง ๕-๖ ปี ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน : ๑ ปี ใช้เวลา ๕-๖ ชั่วโมง : ๑ วัน ๒๕-๓๐ ชั่วโมง/สัปดาห์	
หมายเหตุ	๓-๔ ปี มีความสนใจ ๘ - ๑๒ นาที ๔-๕ ปี มีความสนใจ ๑๒ - ๑๕ นาที ๕-๖ ปี มีความสนใจ ๑๕ - ๒๐ นาที * กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที * กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ใช้เวลา ๔๐ - ๖๐ นาที	

การวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑.พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี	-รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	-รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	-ออกกำลังกายเป็นเวลา	-ออกกำลังกายเป็นเวลา
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	-เล่นและทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	-เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	-เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	-กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	-กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	-วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	-วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	-รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสองข้าง	-รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
๒.๒ ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	-เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	-เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	-ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้	-ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	-แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	-กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	-แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง	-แสดง ความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	-แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	-แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	-ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	-ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

๓.พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- แต่งตัวด้วยตนเอง	- แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
	- รับประทานอาหารด้วยตนเอง	- รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	- ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	- ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	- เข้าแถวतालำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	- เข้าแถวतालำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	-ทิ้งขยะได้ถูกที่	-ทิ้งขยะได้ถูกที่
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ
	-กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	-หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	-ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเด็กที่แตกต่างไปจากตน	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	-ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	-ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเด็กที่แตกต่างไปจากตน	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	-ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	-ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	-มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	-ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ด้วยตนเอง	-ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	-ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง
	-คิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต และพลเมือง กับความรับผิดชอบต่อสังคม	-คิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต และพลเมือง กับความรับผิดชอบต่อสังคม

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	-ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	-ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	-เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	-เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
๙.๒ อ่าน เขียน ภาพ และสัญลักษณ์ ได้	-อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้ หรือ กวาดตามองข้อความตามบรรทัด	-อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้ หรือ กวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
	-เขียนคล้ายตัวอักษร	-เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งของต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	-บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งของต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	-จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	-จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป
	-จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	-จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	-ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	-คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นหรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	-คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆและยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	-ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	-ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	
	อายุ ๔-๕ ปี	อายุ ๕-๖ ปี
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	-สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	-หยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	-กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	-กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	-ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	-ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	-ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	-ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ช่วงอายุ ๓ - ๔ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	ตัวเด็ก ๑. การรับประทานที่มีประโยชน์ ๒. การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ๓. การวัดเส้นรอบศีรษะ
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	-ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การประกอบอาหารไทย	ตัวเด็ก ๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย - การรับประทานอาหาร อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์
	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน	ตัวเด็ก ๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย - การทำความสะอาดร่างกาย

		๓. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย ๔. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	
	- ล้างหน้าและแปรงฟันหลัง รับประทานอาหารเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยใน กิจวัตรประจำวัน ๓. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย ๔. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	ตัวเด็ก ๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย ๒. การทำความสะอาดร่างกาย
	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	ตัวเด็ก -การพักผ่อน
	-ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๒. การเล่นเครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่าง อิสระ ๔. การเล่นอิสระ ๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การละเล่นพื้นบ้านของไทย	ตัวเด็ก ๑. การออกกำลังกาย ๒. การเล่นเครื่องเล่นสนาม ๓. การละเล่นพื้นบ้านของไทย
ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษา ความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมอย่าง ปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยใน กิจวัตรประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและ รักษาความปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ ๔. การเล่นเครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเองหรือพูด เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง	ตัวเด็ก ๑. ความปลอดภัยในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน

**มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและ
ประสานสัมพันธ์กัน**

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่าง คล่องแคล่วประสาน สัมพันธ์และทรงตัวได้	-เดินตามแนวที่กำหนดได้	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสาน สัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๖. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเอง ไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ ๗. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	ตัวเด็ก ๑. การเคลื่อนไหวร่างกายใน ลักษณะต่างๆ
	-กระโดดสองขา ขึ้นลงอยู่กับที่ได้		
	-วิ่งแล้วหยุดได้		
	-โยนรับลูกบอลโดยใช้มือและ ลำตัวช่วย		
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจาก กันได้โดยใช้มือเดียว	๑. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และ การสร้างสิ่งต่างๆจากแท่งไม้บล็อก ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ การร้อยวัสดุ	ตัวเด็ก ๑. การใช้มือทำสิ่งต่างๆ ๒. การใช้กรรไกรที่ถูกต้องวิธี ๓. การทำงานศิลปะ
	- เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้		
	- ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๑ ซม. ได้		

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การร้องเพลง ๕. การทำงานศิลปะ	ตัวเด็ก ๑. อารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการ- อารมณ์ต่างๆ - การแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับบางสถานการณ์ - ความต้องการทางร่างกาย และการตอบสนอง
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออก		๑. การแสดงออกอย่างมั่นใจ
	-แสดงความพอใจในผลงานตนเอง		๑. การแสดงความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนเองทำแล้วประสบความสำเร็จ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การรับรู้และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	- การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	- การฟัง ดนตรี การร้องเพลง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	- การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	-บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	๑. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. เล่นบทบาทสมมติ ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	-แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา - ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
	-แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ขี้นะ	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๓. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๔. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ๕. การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ	
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปถอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเป็นรับผิดชอบ - ระเบียบวินัย

๓.พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองใน การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	- แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๓. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การแต่งกาย - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม
	- รับประทานอาหารด้วยตนเอง		
	- ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ		
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	๑. การเล่น ๒. ระเบียบวินัย ๓. ความรับผิดชอบ
	- เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ		๑. การรอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๒. การเข้าแถว
๖.๓ ประหยัดและ พอเพียง	- ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การใช้ของใช้อย่างถูกวิธี ๓. การเห็นคุณค่าของสิ่งของเครื่องใช้

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	- มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๒. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๓. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้	บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการดูแลรักษา - สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต - ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ๒. การมีระเบียบวินัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๔. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	
	- ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้อย่างคุ้มค่าหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย ๕. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ๒. การมีระเบียบวินัย
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	- ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การแสดงความเคารพ
	- กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ
	- หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑. วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๒. สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	- เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑. การเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ๒. การแสดงความคิดริเริ่ม
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	- เล่นร่วมกับเพื่อน - ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๒. การเล่นพื้นบ้านของไทย ๓. การศึกษานอกสถานที่ ๔. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๕. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๗. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่	
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	- ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลง ๒. ผู้นำผู้ตาม ๓. การเล่นร่วมกับผู้อื่น
	- ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	
	- ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๔. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ๕. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๖. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคำถามขัดแย้ง	

๔. ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	- ฟังผู้อื่นพูดจนจบและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	๑. การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	สิ่งต่างๆรอบตัว การสื่อสาร - มารยาทในการฟัง - การสนทนา
	- เล่า เรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	๑. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ ๒. การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๓. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๔. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ ๕. การรจกหะที่เหมะสมในการพูด ๖. การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร ๗. การเล่นเกมทางภาษา	๑. การใช้ภาษาในการสื่อ - การเล่าเรื่อง
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	- อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓. การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง ๔. การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ ๕. การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง ๖. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตนหรือคำคุ้นเคย	๑. การใช้ภาษาในการสื่อ - การอ่านภาพ สัญลักษณ์ นิทาน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๗. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๘. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆ กันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๙. การเล่นเกมทางภาษา ๑๐. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง	
	-เขียนขีด เขียน อย่างมีทิศทาง	๑. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ ๒. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย ๓. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	๑. การใช้ภาษาในการสื่อสาร - การเขียนภาพ สัญลักษณ์

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะของสิ่งของต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑. การคิด - ประสาทสัมผัส - การสังเกต
	-จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะหรือ	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง	๑. การคิด - การจับคู่ - การเปรียบเทียบ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	หน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	๒. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์ กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	
	-คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๓. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์ กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจำแนก - การจัดกลุ่ม
	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	๑. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน ๒. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ๓. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ ๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงหรือเวลา ๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์ กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๖. การบอกและแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก ๑. การคิด - การเรียงลำดับ - จำนวนและตัวเลข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ – ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	-ระบупลังที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การชี้แจง วัตถุสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การแสดงความคิดเห็น - การชี้แจง - การตวง - การวัด
	-คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	๑. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	-การหาความสัมพันธ์
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การตัดสินใจ - การเล่นหรือทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองคนเดียวหรือกับผู้อื่น
	-แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑. การแก้ปัญหา - การเรียนรู้ในการทำสิ่งต่างๆ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว และศิลปะ ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๕. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๖. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ ๗.การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว และศิลปะ ๘. การทำงานศิลปะ ๙. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรง จากวัสดุที่หลากหลาย ๑๐. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน	๑. การทำงานศิลปะ
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหวและศิลปะ	- การแสดงท่าทางต่างๆตามความคิดของตนเอง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๕. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ ๖. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๗. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี	

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	- สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	๑. การทำกิจกรรม เล่นเกม การละเล่นต่างๆ ๒. การอ่านหนังสือภาพ
	- กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. การให้ความร่วมมือในการทำปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	๑. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก ๒. ความสนใจในการทำกิจกรรม
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	- ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	- การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	
	-เชื่อมโยงคำถาม “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	- การสนใจซักถามในสิ่งที่ตนอยากรู้

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ช่วงอายุ ๔ - ๕ ปี

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	-รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การประกอบอาหารไทย	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - สุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร
	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การทำความสะอาดร่างกาย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	
	-ล้างหน้าและแปรงฟันถูกวิธี หลังรับประทานอาหาร	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตร ประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความ ปลอดภัย	๑. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การทำความสะอาดร่างกาย
	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา	- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	- การพักผ่อน
	-ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. การเล่นอิสระ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๓. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๔. การละเล่นพื้นบ้านไทย ๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ	- การออกกำลังกาย - การเล่นในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน
๑.๓ รักษา ความปลอดภัย ของตนเองและ ผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมอย่าง ปลอดภัยด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยใน กิจวัตรประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ ต่างๆ ๔. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเองหรือพูด เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๕. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๖. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	- การเล่นและทำงานด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	-เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๖. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๗. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่	๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่าง ๆ ๒. การใช้มือทำสิ่งต่าง ๆ
	-กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว		
	-วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้		
	-โยนรับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสองข้าง		
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	๑. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างสิ่งต่างๆจากแท่งไม้บล็อก ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ การร้อยวัสดุ	- การใช้มือทำสิ่งต่าง ๆ
	-เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน		
	-ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้		

๒.พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ – ๕ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การร้องเพลง ๕. การทำงานศิลปะ	๑. อารมณ์และความรู้สึก - การแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ - ความต้องการทางร่างกายและการตอบสนอง - ความต้องการทางจิตใจและการตอบสนอง
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์		- การพูดแสดงความคิดเห็น
	-แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเอง		- การประสบความสำเร็จในสิ่งต่างๆ ที่ทำ

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การรับรู้และแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	- การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลงและการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	- การฟัง การร้องเพลง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	- การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. เล่นบทบาทสมมติ ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก ๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	-แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตากรุณา
	-ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน - ความกตัญญู

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		๔. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ๕. การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ	
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปกป้องโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษาสິงแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน มุ่งมั่น - ความเพียร

๓.พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- แต่งตัวด้วยตนเอง - รับประทานอาหารด้วยตนเอง - ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๓. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเอง ๒. มารยาทในการรับประทานอาหาร
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	- เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเอง - เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	๑. การเล่นและการเก็บสิ่งของ ๑. การรอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๒. การเข้าแถว

๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	-ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	๑. การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสีงแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๒. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๓. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ ๔. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการดูแลรักษา ๒. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การรักษาสาธารณสมบัติในห้องเรียน
	-ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช่แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย ๕. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. ขยะและการคัดแยกขยะ ๒. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การแสดงความเคารพ

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	-กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ
	-หยุดเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	- การแสดงออกที่เหมาะสมกับสถานการณ์

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑.การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นพื้นบ้านของไทย	- การเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น - การเล่นและทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	๓. การศึกษานอกสถานที่ ๔. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย
	-ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	๕. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๗. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่	
๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	-มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	- การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลง - ผู้นำผู้ตาม
	-ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ด้วยตนเอง		

	- ประนีประนอมแก้ไขปัญหา โดยปราศจากการใช้ความ รุนแรงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๓. การให้ความร่วมมือใน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การร่วมกิจกรรมวัน สำคัญ ๕. การมีส่วนร่วมในการ เลือกวิธีการแก้ปัญหา ๖. การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง	- การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม
--	---	--	--

๔. ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่า เรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	- ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ ฟัง	๑. การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บท ร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	มารยาทในการฟัง - การรับฟัง
	- เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่าง ต่อเนื่อง	๑. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ๒. การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของ ตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๓. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆ ๔. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ ๕. การรจจำหะที่เหมะสมในการพูด ๖. การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการ สื่อสาร ๗. การเล่นเกมทางภาษา	- การเล่าเรื่องราวหรือนิทาน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	-อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้ หรือ กวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การ อ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓. การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ ถูกต้อง ๔. การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ ๕. การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาด สายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จาก บนลงล่าง ๖. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือ คำคุ้นเคย ๗. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำ ผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๘. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มี โครงสร้างซ้ำๆ กันจากนิทาน เพลง คำ คล้องจอง ๙. การเล่นเกมทางภาษา ๑๐. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ ถูกต้อง	- การอ่านภาพ สัญลักษณ์ นิทาน
	-เขียนคล้าย ตัวอักษร	๑. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการ เขียนอิสระ ๒. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัว เด็ก/คำคุ้นเคย ๓. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อ ความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	- การใช้มือทำสิ่งต่าง ๆ - การเขียนภาพ สัญลักษณ์ ตัวอักษร

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งของต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - ประสาทสัมผัส - การสังเกต ๒. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว
	-จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๒. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจับคู่ - การเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง
	-จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๒. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๓. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจำแนก - การจัดกลุ่ม สิ่งของหนึ่งลักษณะ
	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ	๑. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน ๒. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ๓. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ	๑. การคิด - การเรียงลำดับเหตุการณ์ ๔ ลำดับ - จำนวนและตัวเลข

		๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงหรือเวลา ๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๖. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ	
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	- ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การแสดงความคิดเห็น - การชั่ง - การตวง - การวัด
	- คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูล	๑. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	- การหาความสัมพันธ์ และแสดงความคิดเห็น
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	- ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การตัดสินใจสิ่งต่างๆด้วยตนเอง
	- ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑. การแก้ปัญหาด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑. การสังเกตลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	การทำงานศิลปะ - วิธีใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหวและศิลปะ ๕. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ ๖. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๗. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี	๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางระดับและพื้นที่ต่างๆ ๒. การแสดงท่าทางอย่างอิสระ

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้
เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	-สนใจซักถามเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือที่พบเห็น	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ
	-กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๑. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	๑. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๒. ความสนใจในการทำกิจกรรม
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	-ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการของตนเอง	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย	- การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ
	-ใช้ประโยคคำถามว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการค้นหาคำตอบ	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	- การสนใจซักถามคำถามเพื่อค้นหาคำตอบ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ช่วงอายุ ๕ – ๖ ปี

๑.พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยเด็กมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน - การเจริญเติบโตของร่างกาย
๑.๒ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	-รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การประกอบอาหารไทย	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๑. อาหารที่มีประโยชน์และไม่มีประโยชน์ ๒. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๓. การมีเจตคติที่ดีต่อการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์
	-ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๑. อวัยวะต่างๆของร่างกายและการรักษาความปลอดภัย ๒. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี
	-ล้างหน้าและแปรงฟันถูกวิธีหลังรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๑.การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ๒. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๓. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๔. การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๑. อวัยวะต่างๆของร่างกายและการรักษาความปลอดภัย ๒. วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี
	-นอนพักผ่อนเป็นเวลา	- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	-ประโยชน์ของการนอนหลับพักผ่อน

	-ออกกำลังกายเป็นเวลา	๑. การเล่นอิสระ ๒. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๓. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๔. การละเล่นพื้นบ้านไทย ๕. การเล่นนอกห้องเรียน ๖. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ	๑. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ๒. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างถูกวิธี
๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นด้วยความระมัดระวังอย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๒. การฟังนิทาน เรื่องราวเหตุการณ์เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ๓. การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ ๔. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๕. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๖. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๓. การระวังภัยจากคนแปลกหน้าและอุบัติเหตุต่างๆ

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	-เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้อย่างคล่องแคล่ว -กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว -วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว -โยนรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นโดยใช้มือทั้ง ๒ ข้างได้	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ ๔. การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ ๕. การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ ๖. การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๗. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่	๑. การออกกำลังกาย ๒. การเคลื่อนไหวร่างกาย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	-ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนว เส้นโค้งได้	๑. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และ การสร้างสิ่งต่างๆจากแท่งไม้ บล็อก ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษ วัสดุ ๔. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ การร้อย วัสดุ	๑. การเล่นและการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ๒. การทำงานศิลปะ
	-เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ อย่างมีมุมชัดเจน		
	-ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้		

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ อย่างเหมาะสม	-แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับสถานการณ์อย่าง เหมาะสม	๑. การพูดสะท้อนความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมุติ ๓. การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง ดนตรี ๔. การร้องเพลง ๕. การทำงานศิลปะ	- การแสดงทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์ - การรู้จักแสดงความคิดเห็น อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ - การประสบความสำเร็จในสิ่ง ต่างๆที่ทำด้วยตนเอง
๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น	-กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสมตามสถานการณ์ -แสดงความพอใจในผลงานและ ความสามารถของตนเองและผู้อื่น		

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑ สนใจและมีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	-สนใจและมีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม ๓. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของ เล่น และชิ้นงาน ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การทำกิจกรรมศิลปะ สร้างสรรค์

	-สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง	- การฟัง การร้องเพลง
	-สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและ ดนตรี	๑. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๒. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง ดนตรี ๔. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง ๕. การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ	- การแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	- ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	๑. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๓. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๔. เล่นบทบาทสมมติ ๕. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๖. การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความเกรงใจ ๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	- แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. การเลี้ยงสัตว์	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเมตตา กรุณา - ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

	-ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ๒. เล่นบทบาทสมมติ ๓. ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๔. การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ๕. การเล่นตามมุมประสบการณ์/มุมเล่นต่างๆ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน - ความกตัญญู - ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	-แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๒. การเล่นบทบาทสมมติ ๓. การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น - ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๕.๔ มีความรับผิดชอบ	-ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	๑. การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ๒. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน ๓. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษาสິงแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๔. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. คุณธรรมจริยธรรม - ความรับผิดชอบ - ความอดทน มุ่งมั่น - ความเพียร

๓.พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	- แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	๑. การช่วยเหลือตนเอง
	- รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	๒. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ	๒. มารยาทในการรับประทานอาหาร
	- ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	๓. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง	
๖.๒ มีวินัยในตนเอง	-เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน	๑. การเล่นและการเก็บสิ่งของอย่างถูกวิธี

	-เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน	๑. การรอคอยตามลำดับก่อนหลัง ๒. การเข้าแถว
๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	-ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	- การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้น้ำ ไฟอย่างประหยัด

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	๑. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๒. การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๓. การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ ๔. การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๕. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา	๑. สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและการดูแลรักษา ๒. สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓. การศึกษาสาธารณสมบัติในห้องเรียน
	-ทิ้งขยะได้ถูกที่	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่มและจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง ๒. การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า ๓. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้อย่างคุ้มค่ามาทำซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๔. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย ๕. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน	๑. ขยะและการคัดแยกขยะ ๒. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

๗.๒ มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	-ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ได้ ตามกาลเทศะ	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การแสดงความเคารพ - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ
	-กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	๑. การปฏิบัติตนตามมารยาทและวัฒนธรรมไทย - การพูดสุภาพ - การกล่าวคำขอบคุณและขอโทษ
	-ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระมหารัชมังคลาจารย์	๑. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย ๒. การเล่นบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย ๓. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	๑. วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๒. สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ๓. การแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	-เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	๑. การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น	๑. การเล่นและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	-เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	๒. การเล่นพื้นบ้านของไทย ๓. การศึกษานอกสถานที่ ๔. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน	๒. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย
	-ยิ้มหรือทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๕. การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๖. การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ๗. การเล่นเกมบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่	

๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	-มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	๑. การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๓. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๔. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ๕. การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา ๖. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	๑. การปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลง - ผู้นำผู้ตาม ๒. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๓. การแสดงมารยาทที่ดี
	-ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์		
	-ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง		

๔. ด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	-ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	๑. การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม ๒. การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ ๓. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	มารยาทในการฟัง - การรับฟัง - การสนทนาเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ
	-เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	๑. การพูดแสดงความคิดความรู้สึก และความต้องการ ๒. การพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ๓. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ๔. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ	๑. การใช้ภาษาในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ

		๕. การรrojจหะที่เหมะสมในการพูด ๖. การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร ๗. การเล่นเกมทางภาษา	
๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และ สัญลักษณ์ได้	-อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้ หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	๑. การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ ๒. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๓. การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง ๔. การสังเกตทิศทางการอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ ๕. การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง ๖. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย ๗. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ ๘. การคาดเดาคำ วลี หรือประโยคที่มีโครงสร้างซ้ำๆกันจากนิทาน เพลง คำคล้องจอง ๙. การเล่นเกมทางภาษา ๑๐. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง	๑. การใช้ภาษาในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การอ่านภาพ สัญลักษณ์ นิทาน
	-เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบเขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง	๑. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ ๒. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย ๓. การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ ๔. การเล่นเกมทางภาษา	๑. การใช้ภาษาในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - การเขียนภาพ สัญลักษณ์ ตัวอักษร ชื่อ- สกุลของตนเอง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด	-บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งของต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	๑. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม ๒. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน ๓. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - ประสาทสัมผัส - การสังเกต ๒. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว
	-จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๒. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน ๓. การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจับคู่ - การเปรียบเทียบลักษณะต่างๆ
	-จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆโดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	๑. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง ๒. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป ๓. การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ ๔. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑. การคิด - การจำแนกสิ่งของตั้งแต่ ๒ ลักษณะ - การจัดกลุ่ม
	-เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับ	๑. การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน ๒. การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่าง ๆ	๑. การคิด - การเรียงลำดับ อย่างน้อย ๕ ลำดับ - จำนวนและตัวเลข

		๓. การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ ๔. การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงหรือเวลา ๕. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ๖. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ	
๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	-อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	๑. การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การแสดงความคิดเห็น - การชั่ง - การตวง - การวัด ๒. การเชื่อมโยงสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน
	-คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๒. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	-การหาความสัมพันธ์อย่างมีเหตุผล
๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	-ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การอธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	๑. การตัดสินใจสิ่งต่างๆด้วยตนเอง
	-ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	๑. การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา ๒. การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ๓. การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	๑. การแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมั่นใจ

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๑.๑ เล่น/ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	-สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว และศิลปะ ๒. การเขียนภาพและการเล่นกับสี ๓. การปั้น ๔. การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ ๕. การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ๖. การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะและการร้อยวัสดุ ๗.การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว และศิลปะ ๘. การทำงานศิลปะ ๙. การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่าง รูปทรง จากวัสดุที่หลากหลาย ๑๐. การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อวัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน	๑.การทำงานศิลปะที่แปลกใหม่ ๒. วิธีการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานศิลปะอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เช่น กรรไกร
๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	-เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ ๔. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหวและศิลปะ	๑. การเคลื่อนไหวร่างกายในทิศทางระดับและพื้นที่ต่างๆ ๒. การแสดงท่าทางต่างๆตามความคิดของตนเอง

		๕. การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับและพื้นที่ ๖. การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๗. การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี	
--	--	---	--

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้รายปี	
	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	-หยิบหนังสือมาอ่านและเขียนข้อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ	๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสืออย่างอิสระ
	-กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	๑. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย	๑. การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม ๒. ความสนใจในการทำกิจกรรม
๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	-ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆตามวิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	๑. การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว ๒. การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ ๓. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ๔. การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหา	- การเรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆอย่างหลากหลายด้วยตนเอง

		ความรู้ในรูปแบบต่างๆและ แผนภูมิอย่างง่าย	
	-ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	๑. การตั้งคำถามในเรื่องที่ สนใจ ๒. การสืบเสาะหาความรู้เพื่อ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัย ต่างๆ	- การสนใจซักถามคำถามเพื่อ ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆและสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

- ๑.๑.๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
- ๑.๑.๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
- ๑.๑.๑.๓ การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์
- ๑.๑.๑.๔ การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ
- ๑.๑.๑.๕ การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

- ๑.๑.๒.๑ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก
- ๑.๑.๒.๒ การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- ๑.๑.๒.๓ การปั้น
- ๑.๑.๒.๔ การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วย เศษวัสดุ
- ๑.๑.๒.๕ การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว

๑.๑.๓.๑ การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในชีวิตประจำวัน

๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย

๑.๑.๔.๑ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

๑.๑.๔.๒ การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย

๑.๑.๔.๓ การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย

๑.๑.๔.๔ การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

๑.๑.๕.๑ การเคลื่อนไหวเพื่อควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่

๑.๑.๕.๒ การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี

๑.๒.๑.๑ การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี

๑.๒.๑.๒ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี

๑.๒.๑.๓ การเล่นเกมบทบาทสมมติ

๑.๒.๑.๔ การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ

๑.๒.๑.๕ การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

๑.๒.๒ การเล่นเกม

๑.๒.๒.๑ การเล่นเกมอิสระ

๑.๒.๒.๒ การเล่นเกมบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่

๑.๒.๒.๓ การเล่นเกมมุมประสบการณ์

๑.๒.๒.๔ การเล่นเกมห้องเรียน

๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

๑.๒.๓.๑ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ

๑.๒.๓.๒ การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

๑.๒.๓.๓ การร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

๑.๒.๔.๑ การสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

๑.๒.๔.๒ การเล่นเกมบทบาทสมมติ

๑.๒.๔.๓ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี

๑.๒.๔.๔ การร้องเพลง

๑.๒.๔.๕ การทำงานศิลปะ

๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

๑.๒.๕.๑ การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง

๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

๑.๒.๖.๑ การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ

๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

๑.๓.๑.๑ การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

๑.๓.๑.๒ การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓.๒ การดูแลรักษารัชมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๒.๑ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

๑.๓.๒.๒ การทำงานศิลปะที่ใช้วัสดุหรือสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้

ใหม่

๑.๓.๒.๓ การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้

๑.๓.๒.๔ การเลี้ยงสัตว์

๑.๓.๒.๕ การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและความเป็นไทย

๑.๓.๓.๑ การเล่นเกมทบทวนสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย

๑.๓.๓.๒ การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย

๑.๓.๓.๓ การประกอบอาหารไทย

๑.๓.๓.๔ การศึกษานอกสถานที่

๑.๓.๓.๕ การละเล่นพื้นบ้านของไทย

๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม

๑.๓.๔.๑ การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน

๑.๓.๔.๒ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน

๑.๓.๔.๓ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

๑.๓.๔.๔ การดูแลห้องเรียนร่วมกัน

๑.๓.๔.๕ การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

๑.๓.๕ การเล่นเกมร่วมมือร่วมใจ

๑.๓.๕.๑ การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑.๓.๕.๒ การเล่นเกมและทำงานร่วมกับผู้อื่น

๑.๓.๕.๓ การทำศิลปะแบบร่วมมือ

๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๖.๑ การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา

๑.๓.๖.๒ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง

๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๓.๗.๑ การเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้ เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๑.๔.๑ การใช้ภาษา

๑.๔.๑.๑ การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๑.๒ การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๑.๔.๑.๓ การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ

๑.๔.๑.๔ การแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ

๑.๔.๑.๕ การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

๑.๔.๑.๖ การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

๑.๔.๑.๗ การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ

๑.๔.๑.๘ การрожหะที่เหมาะสมในการพูด

๑.๔.๑.๙ การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร

๑.๔.๑.๑๐ การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ

๑.๔.๑.๑๑ การอ่านอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ

๑.๔.๑.๑๒ การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง

๑.๔.๑.๑๓ การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ

๑.๔.๑.๑๔ การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง

๑.๔.๑.๑๕ การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย

๑.๔.๑.๑๖ การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่

๑.๔.๑.๑๗ การคาดเดาคำ วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้อง

จอง

๑.๔.๑.๑๘ การเล่นเกมทางภาษา

๑.๔.๑.๑๙ การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง

๑.๔.๑.๒๐ การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ

๑.๔.๑.๒๑ การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย

๑.๔.๑.๒๒ การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา

๑.๔.๒.๑ การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม

๑.๔.๒.๒ การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน

๑.๔.๒.๓ การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

๑.๔.๒.๔ การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย

๑.๔.๒.๕ การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง รูปทรง

๑.๔.๒.๖ การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน

๑.๔.๒.๗ การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป

๑.๔.๒.๘ การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน

๑.๔.๒.๙ การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ

๑.๔.๒.๑๐ การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ

๑.๔.๒.๑๑ การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ

๑.๔.๒.๑๒ การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน

๑.๔.๒.๑๓ การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆ ตามลักษณะความยาว/ ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร

๑.๔.๒.๑๔ การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา

๑.๔.๒.๑๕ การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑.๔.๒.๑๖ การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ

๑.๔.๒.๑๗ การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล

๑.๔.๒.๑๘ การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

๑.๔.๒.๑๙ การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๑.๔.๓.๑ การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน

๑.๔.๓.๒ การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ

๑.๔.๓.๓ การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

๑.๔.๔.๑ การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว

๑.๔.๔.๒ การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ

๑.๔.๔.๓ การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ

๑.๔.๔.๔ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย

๒. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิด หลังจากนำสาระการเรียนรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ครูสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระมัดระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำมาบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจัดประสบการณ์หน่วยการเรียนรู้

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แสง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขและนำมาบูรณาการสู่การจัดกิจกรรมในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยแห่งประเทศไทยเข้าสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๒.๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อมและนำมาบูรณาการสู่การจัดกิจกรรมในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทยเข้าสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

แนวทางการจัดประสบการณ์

๑. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
๒. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
๓. จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
๕. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้อาณัติแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
๖. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
๗. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๘. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่ดีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อาการณไว้
๙. จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน
๑๐. จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อแหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑. หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.๑ กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓- ๔ ปี มีความสนใจประมาณ ๘-๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

วัย ๕- ๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕- ๒๐ นาที

๑.๒ กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๑.๓ กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๑.๔ กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๒. ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒.๒ การพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับ ซ้อนส้อม และใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓ การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ การพัฒนาลักษณะนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบ ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตร

ประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของรวมนวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความ คิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายและเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาสถานนอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อและแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านศรีสุข จัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก สามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า จึงจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ ของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๑. ความสะอาด ความปลอดภัย
๒. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
๓. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
๔. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
๕. ความเพียงพอ เหมาะในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
๖. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่ง ไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่ ครอบงำผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาที การจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง

๓.๒ ควรมีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้ว ปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการเลี้ยงหนอน หรือมีผีเสื้อตัวฟักใส่กล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

มุมประสบการณ์ที่ควรจัดมี ดังนี้

๑. มุมบล็อก

เป็นมุมที่จัดเก็บบล็อกไม้ต้นที่มีขนาดและรูปทรง ต่างๆ กัน เด็กสามารถนำมาเล่นต่อประกอบกันเป็น สิ่งต่างๆ ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

ควรจัดให้อยู่ห่างจากมุมที่ต้อง การความสงบ เช่น มุมหนังสือ ทั้งนี้เพราะเสียงจากการเล่นก่อบล็อก อาจทำลายสมาธิเด็กที่อยู่ในมุมหนังสือได้ นอกจากนี้ยังควรอยู่ห่างจากทางเดินผ่านหรือทางเข้าออกของห้องเพื่อไม่ให้กีด ขวางทางเดินหรือเกิดอันตรายจากการเดินสะดุดไม้บล็อกการจัดเก็บไม้บล็อกเหล่านี้ ควรจัดวางไว้ใน ระดับที่เด็กสามารถหยิบมาเล่น หรือนำเก็บด้วยตนเองได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และควรได้ฝึกให้เด็กหัดจัดเก็บ เป็นหมวดหมู่เพื่อความเป็นระเบียบ สวยงาม

๒. มุมหนังสือ

ในห้องเรียนควรมีที่เงียบสงบ สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน ผู้สอนควรได้จัดมุม หนังสือให้เด็กได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือ และได้ทำกิจกรรมสงบๆ ตามลำพังหรือเป็นกลุ่มเล็กๆ

การจัดมุมหนังสือ เป็นมุมที่ต้องการความสงบควรจัดห่างจากมุมที่มีเสียง เช่น มุมบล็อก มุมบทบาท สมมติ ฯลฯ และควรจัดบรรยากาศจูงใจให้เด็กได้เข้าไปใช้เพื่อเด็กจะได้คุ้นเคยกับตัว หนังสือ และปลูกฝังนิสัยรัก การอ่านให้กับเด็ก

๓. มุมบทบาทสมมติ

มุมบทบาทสมมติ เป็นมุมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กมีโอกาสได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้าน หรือชุมชน มาเล่นแสดงบทบาทสมมติ เลียนแบบบุคคลต่างๆ ตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอในมุมหมอ เป็นพ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า ฯลฯ การเล่นดังกล่าวเป็นการปลูกฝังความสำนึกถึงบทบาททางสังคมที่เด็กได้ พบเห็นในชีวิตจริง

การจัดมุมบทบาทสมมตินี้ ควรอยู่ใกล้มุมบล็อกและอาจจัดให้เป็นสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากการจัดเป็นบ้าน โดยสังเกตการณ์เล่นและความสนใจของเด็กกว่ามีการเปลี่ยนแปลงบทบาท การเล่นจากบทบาทเดิม ไปสู่รูปแบบการเล่นอื่นหรือไม่ อุปกรณ์ที่นำมาจัดก็ควรเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็กเช่นกัน ดังนั้นมุมบทบาทสมมติจึงอาจจัดเป็นบ้าน ร้านอาหาร ร้านขายของ ร้านเสริมสวย โรงพยาบาล เป็นต้น ในขณะเดียวกัน อุปกรณ์ที่นำมาจัดให้เด็กต้องไม่เป็นอันตราย และมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

๔. มุมวิทยาศาสตร์

มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษาเป็นมุมเล่นที่ ผู้สอนจัดรวบรวมสิ่งต่างๆ หรือสิ่งที่มีในธรรมชาติ มาให้เด็กได้สำรวจ สังเกต ทดลอง ค้นพบด้วยตนเองซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ให้กับเด็ก

การจัดมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษาเป็นมุมที่ต้องการความสงบคล้ายมุมหนังสือจึงอาจจัดไว้ใกล้กันได้ และเพื่อเราให้เด็กสนใจในสิ่งที่นำมาแสดง ของที่จัดวางไว้จึงควรอยู่ในระดับที่เด็กหยิบ จับ ดู วัสดุ อุปกรณ์เหล่านั้นได้โดยสะดวก และสิ่งที่นำมาตั้งแสดงนั้นไม่ควรจะตั้งแสดงของสิ่งเดียวกันตลอดปี แต่ควรปรับเปลี่ยนให้น่าสนใจ

๕. มุมศิลปะ

กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเด็กได้หลาย ด้าน เช่น ทางด้านกล้ามเนื้อมือ ซึ่งจะช่วยให้มือของเด็กพร้อมที่จะจับดินสอเขียนหนังสือได้เมื่อไปเรียนในชั้นประถมศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยในการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กจะมีโอกาสทำงานตามลำพังและทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักปรับตัวที่จะทำงานด้วยกันและส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น

การจัดให้มีมุมศิลปะจึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนามากขึ้น และยังสนองความสนใจ ความต้องการของเด็กวัยนี้ได้เป็นอย่างดี

รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านสำหรับโรงเรียน หนองอ้อวิทยาคม ได้จัดทำตารางกิจกรรม ประจำวัน ดังนี้

ตารางกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมในแต่ละวันของโรงเรียนบ้านศรีสุข กำหนดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	รับเด็กรายบุคคล
๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	เข้าแถว เคารพธงชาติ สวดมนต์
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ตรวจสอบสุขภาพ/ไปห้องน้ำ
๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๒๐ - ๐๙.๔๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๔๐ - ๑๐.๒๐ น.	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
๑๐.๒๐ - ๑๐.๔๐ น.	กิจกรรมการเล่นตามมุม
๑๐.๔๐ - ๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
๑๑.๐๐ - ๑๑.๓๐ น.	พัก/รับประทานอาหารกลางวัน
๑๑.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	แปรงฟัน
๑๒.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	พัก/ดื่มนม
๑๔.๔๕ - ๑๕.๐๐ น.	เกมการศึกษา
๑๕.๐๐ - ๑๕.๒๐ น.	สรุป ทบทวนกิจกรรมประจำวัน
๑๕.๒๐ - ๑๕.๓๐ น.	ผู้ปกครองรับนักเรียนกลับบ้าน

หมายเหตุ : การจัดกิจกรรมในแต่ละวัน สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

หน่วยการจัดประสบการณ์

การจัดหน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ ปี)

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	เรียนรู้กัน ฉันทกับเธอ	บูรณาการ
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ	
๒	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ผู้นำที่หนูรัก	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ	
๓	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เรียนรู้เรื่องเส้น	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๔	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	หนูไหว้คุณครู	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๕	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ร่างกายของเรา	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูทำได้	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๗	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ฝน ฝน ฝน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การรับประทานอาหาร	
๘	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	หนูไปทำบุญ	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว	
๙	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	สีลห้า	
		- การเก็บของใช้ส่วนตัว	

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑๐	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	อาหารดีมีประโยชน์	บูรณาการ
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑๑	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ผักแสนอร่อย	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน	
๑๒	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ฟ เอ้ย ฟ ฟิน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย	
๑๓	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	แม่ของแผ่นดิน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๔	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	บ้านแสนสุข	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น	
๑๕	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	ครอบครัวของเรา	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร	
๑๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ปัจจัย ๔	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว	
๑๗	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	ไร่แม่ลิ้ม	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว	
๑๘	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูเป็นเด็กดี	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑๙	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ต้นไม้มีคุณ	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๒๐	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	หนูช่วยประหยัดได้	บูรณาการ
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน	
๒๑	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	กระต่ายแสนสวย	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน	
๒๒	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนของเรา	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๓	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	หนูน้อยนักสำรวจ	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๔	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	โรงเรียนนาอยู่	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๒๕	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	พ่อของแผ่นดิน	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๒๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	อากาศอยู่ไหน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง	
๒๗	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	หนาวแล้วนะ	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส	
๒๘	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	พลังวิเศษ	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความตื่นรู้ / ความรู้	
๒๙	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	สวัสดีปีใหม่	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ต้านทุจริต	
๓๐	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	นักอนุรักษ์น้อย	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า	
๓๑	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	วันของเด็ก	
		- ความเอื้ออาทร	

สัปดาห์ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๓๒	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สัตว์มีคุณ	บูรณาการ
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การรับประทานอาหาร	
๓๓	บุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก	บุคคลต่างๆ	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การช่วยเหลือเพื่อน	
๓๔	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	รอบๆตัวหนู	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การใช้กระดาษ	
๓๕	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สี่สหาย	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง	
๓๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	กลางวันกลางคืน	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น	
๓๗	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ตัวเลขน่ารู้	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การตรงต่อเวลา	
๓๘	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ฤดูร้อนมาถึงแล้ว	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การทำความสะอาดห้องเรียน	
๓๙	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	แมลงบ้านเรา	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การช่วยเหลือตนเอง	
๔๐	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ยุ่งจอมยุ่ง	
		ประเมินผลหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาระดับปฐมวัย	

การจัดหน่วยการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)

ลำดับที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	เรียนรู้กัน ฉันทกับเธอ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ	บูรณาการ
๒	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ผู้นำที่หนูรัก การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ	
๓	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	เรียนรู้เรื่องเส้น การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	หนูไหว้คุณครู การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒	
๕	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ร่างกายของเรา การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๖	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูทำได้ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ของเล่น	
๗	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ฝน ฝน ฝน การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การรับประทานอาหาร	
๘	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	หนูไปทำบุญ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การเข้าแถว	
๙	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	สีลห้า - การเก็บของใช้ส่วนตัว	

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๑๐	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	อาหารที่มีประโยชน์	บูรณาการ
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑๑	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ผักแสนอร่อย	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแบ่งปัน	
๑๒	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	ฟ เอ้ย ฟ พัน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การแต่งกาย	
๑๓	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	แม่ของแผ่นดิน	
		การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๑๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	บ้านแสนสุข	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ของเล่น	
๑๕	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	ครอบครัวของเรา	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การรับประทานอาหาร	
๑๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ปัจจัย ๔	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเข้าแถว	
๑๗	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	ไร่มะลิแม่	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การเก็บของใช้ส่วนตัว	
๑๘	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หนูเป็นเด็กดี	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑๙	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ต้นไม้มีคุณ	
		ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย	

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๒๐	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	หนูช่วยประหยัดได้	บูรณาการ
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน	
๒๑	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	กระทงแสนสวย	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแบ่งปัน	
๒๒	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	โรงเรียนของเรา	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๓	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	หนูน้อยนักสำรวจ	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การแต่งกาย	
๒๔	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	โรงเรียนนาอยู่	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๒๕	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	พ่อของแผ่นดิน	
		ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกิจวัตรประจำวัน	
๒๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	อากาศอยู่ไหน	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง	
๒๗	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	หนาวแล้วนะ	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส	
๒๘	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	พลังวิเศษ	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความตื่นรู้ / ความรู้	
๒๙	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	สวัสดีปีใหม่	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ด้านทุจริต	
๓๐	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	นักอนุรักษ์น้อย	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า	
๓๑	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	วันของเด็ก	
		- ความเอื้ออาทร	

ลำดับ ที่	สาระการเรียนรู้	ชื่อเรื่อง/ชื่อหน่วย	หมายเหตุ
๓๒	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สัตว์มีคุณ	บูรณาการ
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การรับประทานอาหาร	
๓๓	บุคคลและสถานที่แวดล้อม เด็ก	บุคคลต่างๆ	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การช่วยเหลือเพื่อน	
๓๔	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	รอบๆตัวหนู	
		STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การใช้กระดาษ	
๓๕	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	สี่สหาย	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง	
๓๖	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	กลางวันกลางคืน	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น	
๓๗	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก	ตัวเลขน่ารู้	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การตรงต่อเวลา	
๓๘	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ฤดูร้อนมาถึงแล้ว	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การทำความสะอาดห้องเรียน	
๓๙	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	แมลงบ้านเรา	
		พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การช่วยเหลือตนเอง	
๔๐	ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	ยุ่งจอมยุ่ง	
		ประเมินผลหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาระดับปฐมวัย	

๓.๔ แนวทางการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวัน ครูสามารถนำไปปรับใช้ได้หรือนำนวัตกรรมต่างๆมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวันให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมสถานศึกษา โดยมีแนวทางในการจัดกิจกรรมดังนี้

๑. การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์ต่างๆมาประกอบการเคลื่อนไหว ซึ่งจังหวะและเครื่องดนตรีประกอบ ได้แก่ การปรบมือ การร้องเพลง การเคาะไม้ กรู้งกริ้ง รำมะนา กลอง กรับ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์

รูปแบบการเคลื่อนไหว

๑. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่ต้องฝึกทุกครั้งก่อนที่จะเริ่มฝึกกิจกรรมอื่นๆ ต่อไปลักษณะการจัดกิจกรรมมีจุดเน้นในเรื่องจังหวะและการเคลื่อนไหวหรือท่าทางอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็กมี ๒ ประเภท

๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ได้แก่ ปรบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา ชันเข่า ขยับมือและแขน มือแบ นิ้วมือ เท้าและปลายเท้า

๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ได้แก่ คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด คืบม้า ก้าวกระโดด เขย่ง ก้าวชิด

๒. การเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กับเนื้อหา เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยเน้นการทบทวนเรื่อง ที่ได้รับรู้จากการจัดกิจกรรมอื่นและนำมาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้หรือเรื่องอื่นๆ ที่เด็กสนใจได้แก่

๒.๑ การเคลื่อนไหวแบบเลียนแบบ เป็นการเคลื่อนไหวเลียนแบบสิ่งต่างๆรอบตัว เช่น การเลียนแบบเสียงสัตว์ การเลียนแบบท่าทางคน การเลียนแบบเครื่องดนตรีกลไกและเครื่องเล่น การเลียนแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติ

๒.๒ การเคลื่อนไหวตามบทเพลง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางประกอบเพลง เช่น เพลงไก่ เพลงข้ามถนน เพลงสวัสดี

๒.๓ การท่าทางบริหารประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง เป็นการเคลื่อนไหวแบบกายบริหาร อาจจะท่าทางไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง เช่น เพลงกำมือแบมือ เพลงออกกำลังกาย คำคล้องจองฝนตกพราพรา

๒.๔ การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเคลื่อนไหวที่让孩子คิดสร้างสรรค์ท่าทางขึ้นเอง หรืออาจใช้คำถามหรือคำสั่ง หรือใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น ห่วงหอย แฉกผ้า ริบบิ้น ถูทราย

๒.๕ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยายที่ครูเล่า หรือเรื่องราวหรือนิทาน

๒.๖ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำสั่ง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางตามคำสั่งของครู เช่น การจัดกลุ่มตามจำนวน การท่าทางตามคำสั่ง

๒.๗ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามข้อตกลง เป็นการเคลื่อนไหวหรือท่าทางทางการเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มทำกิจกรรม

๒.๘ การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม เป็นการคิดท่าทางการเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ของเด็กเองแล้วให้เพื่อนปฏิบัติตามกิจกรรม

๒.การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้

แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จัดได้หลายวิธีได้แก่

๒.๑ การสนทนาหรือการอภิปราย เป็นการพูดคุย ชักถามระหว่างเด็กกับครู หรือเด็กกับเด็ก เป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดและการฟัง โดยการกำหนดประเด็นในการสนทนาหรืออภิปราย เด็กจะได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ครูหรือผู้สอนเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม โดยใช้คำถามกระหรือเล่าประสบการณ์ที่แปลกใหม่ สำเสนอปัญหาที่ท้าทายความคิด การยกตัวอย่างการใช้สื่อประกอบการสนทนาหรือการอภิปรายควรใช้สื่อของจริง ของจำลอง รูปภาพหรือสถานการณ์จำลอง

๒.๒ การเล่านิทาน และการอ่านนิทาน เป็นกิจกรรมที่ครูหรือผู้สอนเล่าหรืออ่านเรื่องราวจากนิทาน โดยการใช้เสียงประกอบการเล่าแตกต่างตามบุคลิกของตัวละคร ซึ่งครูหรือผู้สอนควรเลือก สาระของนิทานให้เหมาะสมกับวัย สื่อที่ใช้อาจเป็นหนังสือนิทาน หนังสือภาพ แผ่นภาพ หุ่นมือ หุ่นนิ้วมือ หรือการแสดงท่าทางประกอบการเล่าเรื่อง โดยครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ เช่น ในนิทานเรื่องนี้มีตัวละครอะไรบ้าง เหตุการณ์ในนิทานเรื่องนี้เกิดที่ไหน เวลาใด หรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิทาน นิทานเรื่องนี้มีปัญหาอะไรบ้าง และเด็กๆชอบเหตุการณ์ใดในนิทานเรื่องนี้มากที่สุด

๒.๓ การสาธิต เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยแสดงหรือทำสิ่งที่ต้องการให้เด็กได้สังเกตและเรียนรู้ตามขั้นตอนของกิจกรรมนั้นๆ และเด็กได้อภิปรายและร่วมกันสรุปการเรียนรู้ การสาธิตในบางครั้งอาจให้เด็กอาสาสมัครเป็นผู้สาธิตร่วมกับครูผู้สอน เพื่อนำไปไปสู่การปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เช่น การเพาะเมล็ดพืช การประกอบอาหาร การเป่าลูกโป่ง การเล่นเกมการศึกษา

๒.๔ การทดลอง/การปฏิบัติ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง โดยแสดงหรือทำสิ่งที่จากการลงมือปฏิบัติ การทดลอง การคิดแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะคณิตศาสตร์ ทักษะภาษา ส่งเสริมให้เด็กเกิดข้อสงสัย สืบค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างง่าย ๆ สรุปผลการทดลอง อภิปรายผล การทดลองและการสรุปการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ง่าย เช่น การเลี้ยงหนอนผีเสื้อ การปลูกพืช ฝึกการสังเกตการไหลของน้ำ

๒.๕ การประกอบอาหาร เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการทดลองโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทดลองและปฏิบัติการด้วยตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของผักเนื้อสัตว์ ผลไม้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ต้ม นึ่ง ผัด ทอด หรือการรับประทานสด เด็กจะได้รับประสบการณ์ตรงจากการสังเกตเปลี่ยนแปลงของ

อาหารการรับรู้รสชาติและกลิ่นของอาหาร ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสและการทำงานร่วมกัน เช่นการทำอาหารจากไข่

๒.๖ การเพาะปลูก เป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้จากการบูรณาการจะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์โดยทำความเข้าใจความต้องการของสิ่งมีชีวิตในโลก และช่วยให้เด็กเข้าใจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยการสังเกต เปรียบเทียบ และการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบและเรียนรู้ด้วยตนเอง

๒.๗ การศึกษานอกสถานที่ เป็นการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาที่让孩子ได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริงนอกห้องเรียน จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ห้องสมุด ห้องสมุดไพร่ วัด ไปรษณีย์ พิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก โดยครูและเด็กร่วมกันวางแผนศึกษาที่ต้องการเรียนรู้การเดินทาง และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษานอกสถานที่

๒.๘ การเล่นบทบาทสมมติ เป็นกิจกรรมให้เด็กได้สมมติตนเองเป็นตัวละคร และแสดงบทบาทต่างๆตามเนื้อเรื่องในนิทาน เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ โดยใช้ความรู้สึกของเด็กในการแสดง เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องราว ความรู้สึกพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นๆ ควรใช้สื่อความรู้สึกของเด็กในการแสดง เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องราวและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นๆ ควรใช้สื่อประกอบการเล่นสมมติ เช่น พุ่่นสวมศีรษะ ที่คาดศีรษะรูปคนและสัตว์รูปแบบต่างๆ เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ของจริงชนิดต่างๆ

๒.๙ การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา จังหวะ และการแสดงท่าทางให้สัมพันธ์กับเนื้อหาของเพลงหรือคำคล้องจอง ครูหรือผู้สอนควรเลือกให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๒.๑๐ การเล่นเกม เป็นกิจกรรมที่นำเกมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นกลุ่ม เกมที่นำมาเล่นไม่ควรเน้นการแข่งขัน

๒.๑๑ การแสดงละคร เป็นกิจกรรมที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการลำดับเรื่องราว การเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือราวจากนิทาน การใช้ภาษาในการสื่อสารของตัวละคร เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะของตัวละครที่เด็กสวมบทบาท สื่อที่ใช้ เช่น ชุดการแสดงที่สอดคล้องกับบทบาทที่ได้รับ บทสนทนาที่เด็กใช้ฝึกสนทนาประกอบการแสดง

๒.๑๒ การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ครูหรือผู้สอนกำหนด เพื่อให้เด็กได้ฝึกการแก้ปัญหา เช่น น้ำท่วม โรคระบาด พบคนแปลกหน้า

๓. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การรับรู้เกี่ยวกับความงามและส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะหรือกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

๑. เตรียมจัดโต๊ะและอุปกรณ์ให้พร้อม และเพียงพอในการทำกิจกรรม โดยจัดไว้หลายๆกิจกรรม และอย่างน้อย ๓ – ๕ กิจกรรม เพื่อให้เด็กได้มีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ
๒. ควรสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม เพื่อฝึกให้เด็กมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน
๓. การจัดให้เด็กทำกิจกรรม ควรให้เด็กเลือกทำกิจกรรมอย่างมีระเบียบ และทยอยเข้าทำกิจกรรมโดยจัดโต๊ะละ ๕ – ๖ คน
๔. การเปลี่ยนและหมุนเวียนทำกิจกรรม ต้องสร้างข้อตกลงกับเด็กให้ชัดเจน เช่น หากเกิดกิจกรรมใดเพื่อนครบจำนวนที่กำหนดแล้ว ให้คอยจนกว่ามีที่ว่าง หรือให้ทำกิจกรรมอื่นก่อน
๕. กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมใหม่ หรือการใช้วัสดุ อุปกรณ์ใหม่ ครูต้องอธิบายวิธีการทำวิธีการใช้ วิธีการทำความสะอาด และการเก็บของเข้าที่
๖. เมื่อทำงานเสร็จหรือหมดเวลา ควรเตือนให้เด็กเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เข้าที่ และช่วยกันดูแลห้องให้สะอาด

๔. กิจกรรมการเล่นตามมุม

กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุม หรือมุมประสบการณ์หรือกำหนดเป็นพื้นที่เล่นที่จัดไว้ในห้องเรียน ซึ่งพื้นที่หรือมุมต่างๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้ อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย เด็กอาจเลือกทำกิจกรรมที่ครูจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส

แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. แนะนำมุมเล่นใหม่ เสนอแนะวิธีใช้ การเล่นของเล่นบางชนิด
๒. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการเล่น
๓. ครูเปิดโอกาสให้เด็กคิด วางแผน ตัดสินใจเลือกเล่นอย่างอิสระ เลือกทำกิจกรรมที่จัดขึ้นตามความสนใจของเด็กแต่ละคน
๔. ขณะเด็กเล่น/ ทำงาน ครูอาจชี้แนะ หรือมีส่วนร่วมในการเล่นกับเด็กได้
๕. เด็กต้องการความช่วยเหลือและคอยสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กหรือทั้งจัดบันทึกพฤติกรรมที่น่าสนใจ
๖. เตือนให้เด็กทราบล่วงหน้าก่อนหมดเวลาเล่นประมาณ ๓ – ๕ นาที
๗. ให้เด็กเก็บของเล่นเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

๕. กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อเคลื่อนไหวร่างกายออกกำลังกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก

แนวทางการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง

๑. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลง
๒. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเล่นให้พร้อม
๓. สาธิตการเล่นเครื่องเล่นสนามบางชนิด
๔. ให้เด็กเลือกเล่นอิสระตามความสนใจและเวลาในการเล่นนานพอควร
๕. ครูควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย (ไม่ควรจัดกิจกรรมพลศึกษา) เช่น การเล่น เล่นทราย เล่นบ้านตุ๊กตา เล่นในมุมช่างไม้ เล่นบล็อกกลวง เครื่องเล่นสนาม เกมการละเล่น เล่นอุปกรณ์กีฬา สำหรับเด็ก เล่นเครื่องเล่นประเภทล้อเล่น เล่นของเล่นพื้นบ้าน (เดินกะลาสาเลา)
๖. ขณะเด็กเล่นครูต้องคอยดูแลความปลอดภัยและสังเกตพฤติกรรมการเล่น การอยู่ร่วมกันกับเพื่อนของเด็กอย่างใกล้ชิด
๗. เมื่อหมดเวลาควรให้เด็กเก็บของใช้หรือของเล่นให้เรียบร้อย
๘. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายและดูแลเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อยหลังเล่น

๖. เกมการศึกษา

เกมการศึกษา (Didactic games) เป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กได้รู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมจะช่วยฝึกทักษะความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

แนวทางการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

๑. แนะนำกิจกรรมใหม่
๒. สาธิต/ อธิบาย วิธีเล่นเกมอย่างเป็นขั้นตอนตามประเภทของเกม
๓. ให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล
๔. ขณะที่เด็กเล่นเกม ครูเป็นเพียงผู้แนะนำ
๕. เมื่อเด็กเล่นเกมแต่ละชุดเสร็จเรียบร้อย ควรให้เด็กตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเองหรือร่วมกันตรวจกับเพื่อน หรือครูเป็นผู้ช่วยตรวจ
๖. ให้เด็กนำเกมที่เล่นแล้วเก็บใส่กล่อง เข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้งก่อนเล่นเกมชุดอื่น

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัด

สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.ความสะอาด ความปลอดภัย
- ๒.ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
- ๓.ความสะดวกในการทำกิจกรรม
- ๔.ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- ๕.ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
- ๖.บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสม กับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเสียงออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลูกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก
- ๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
- ๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อยสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษา

และบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆบริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

บริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หวาย หญ้า พื้นที่เหมาะสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนาม สำหรับ

ปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองบริเวณธรรมชาติ ปลุกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

มุมประสบการณ์

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมการเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ
- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชาย และหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- ❖ เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์รักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ
- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว

- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
- ❖ ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเขียนนิทานกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เลือคลุ่ม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ

❖ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีสปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔.การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้ขนาดแบ่ง ฯลฯ

๕.การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน การนำหรือแบ่งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘.การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐.การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือกผูกดึงให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน
- ❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
 ๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
 ๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ
- กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ** ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แอพบ้า ห่วง
๒. หวาย ถูทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา
๔. มีวิธีการใช้อย่าง และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช้สีสะท้อนแสง
๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือ สถานศึกษาเอกชน ฯลฯ
๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์
๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา

รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด
๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้
๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ ได้รับความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย
เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง
- ๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน
- ๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก
จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้
เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- ๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหาย แตก
เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมี

ขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกปัดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ

๓. **รูปทรง** ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. **น้ำหนัก** ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. **สี** หลีกเลียงสีที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. **สี** หลีกเลียงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อที่ช่วยให้นักเรียนรู้นั้นช่วยให้นักเรียนรู้นั้นเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อที่ช่วยเพียงใด
๓. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
๔. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต
๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดทำมาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลบ้านยาง
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข รพ.สต.บ้านยาง
- พระสงฆ์
- พ่อค้า
- แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจลำทะเมนชัย
- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย

- ครู
- นักการภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ห้องสมุดโรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม
- ห้องคอมพิวเตอร์โรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม
- ห้องดนตรีโรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม
- บ้านหนองอ้อ หนองเชือก ห้วยผักหนาม บ้านอ้อ
- โรงพยาบาลลำทะเมนชัย
- สถานีตำรวจ
- สวนผักของโรงเรียน
- โรงเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่
- สวนมะนาว
- ร้านค้าในชุมชน
- ร้านตัดผมชาย-หญิง
- ป่อเลี้ยงปลา

๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่

- วัดบ้านอ้อ
- วัดหนองอ้อ
- วัดห้วยผักหนาม
- วัดหนองเชือก

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผน การจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

๔. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึก พฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เกิดขึ้นอย่างมีระบบ

๑. ประเภทของการประเมินพัฒนาการ

การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย ๑) วัตถุประสงค์ (Objective) ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมายถึง จุดหมายซึ่งเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ ๒) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของความรู้หรือทักษะผ่านการกระทำสิ่งต่างๆที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์สำคัญ ในการช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยต้องทำเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และช่วยแนะผู้สอนในการสังเกต สนับสนุน และวางแผนการ จัดกิจกรรมให้เด็กและ ๓) การประเมินผล(Evaluation) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดขึ้นบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เรียกว่า สภาพที่พึงประสงค์ ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งนี้ ประเภทของการประเมินพัฒนาการ อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑) การประเมินความก้าวหน้าของเด็ก (Formative Evaluation) หรือการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือการประเมินเพื่อเรียน (Assessment for Learning) เป็นการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวันปกติอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของเด็ก และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินพัฒนาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็ขาดประสิทธิภาพ เป็นการประเมินผลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ควรส่งเสริม ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ได้ข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินความก้าวหน้าคือ การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในลักษณะการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเพิ่มพูน เปลี่ยนแปลงความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

๑.๒) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) หรือ การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการ (Summative Assessment) หรือการประเมินสรุปผลของการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินสรุปพัฒนาการ เพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กว่ามีความพร้อมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ เพื่อเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กในระดับห้องเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการของเด็กเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

๒) แบ่งตามระดับของการประเมิน

การแบ่งตามระดับของการประเมิน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๒.๑) การประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียน เป็นการประเมินพัฒนาการที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กและตัดสินผลการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากกิจกรรมหลัก/หน่วยการเรียนรู้(Unit) ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ผู้สอนประเมินผลพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้า แต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การแสดงกริยาอาการต่างๆของเด็กตลอดเวลาที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินว่าเด็กบรรลุตามสภาพที่พึงประสงค์ละตัวบ่งชี้ หรือมีแนวโน้มว่า จะบรรลุสภาพที่พึงประสงค์และตัวบ่งชี้เพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สอนควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการว่า เด็กมีผลอันเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหรือสะสมผลการประเมินพัฒนาการในกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน/หน่วยการเรียนรู้ หรือผลตามรูปแบบการประเมินพัฒนาการที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นข้อมูลในการสรุปผลการประเมินพัฒนาการในระดับสถานศึกษาต่อไปอีกด้วย

๒.๒) การประเมินพัฒนาการระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นรายภาค/รายปี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาว่าส่งผลตามการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ เด็กมีสิ่งที่ต้องการได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กในระดับสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โครงการหรือวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเด็กต่อผู้ปกครอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ ตลอดจนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน หรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง สำหรับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับประเทศนั้นหากเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความพร้อม อาจมีการดำเนินงานในลักษณะของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยเข้ารับการประเมินก็ได้ ทั้งนี้ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยขอให้ถือปฏิบัติตามหลักหลักการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินพัฒนาการ

การดำเนินงานประเมินพัฒนาการของสถานศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละขนาด ดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
ผู้สอน	๑. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. วิเคราะห์และวางแผนการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน ๓. จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการ และบันทึกผลการประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการ
	๔. รวบรวมผลการประเมินพัฒนาการ แปลผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ๕. สรุปผลการประเมินพัฒนาการระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น ๖. จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ๗. เสนอผลการประเมินพัฒนาการต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	๑. กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการตามหลักสูตร และวางแผนทางปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. นิเทศ กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประเมินพัฒนาการให้บรรลุเป้าหมาย ๓. นำผลการประเมินพัฒนาการไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	๑. ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้าน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปลผลที่เที่ยงตรงของผู้สอน ๒. รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง ๓. ร่วมกับผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยากรท้องถิ่น
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑. ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒. รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑. ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานว่าด้วยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา ๒. ส่งเสริมให้ผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการประเมินพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาย่างเป็นระบบ ๔. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการและการจัดทำเอกสารหลักฐาน ๕. จัดให้มีการประเมินพัฒนาการเด็กที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและให้ความร่วมมือในการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดประสบการณ์ทุกขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่การประเมินพฤติกรรมของเด็กก่อนการจัดประสบการณ์ การประเมินพฤติกรรมเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินพฤติกรรมเด็กเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ พฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่ได้รับการประเมินนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ผู้สอนวางแผนและออกแบบไว้ การประเมินพัฒนาการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาเด็กต่อไป สถานศึกษาควรมีกระบวนการประเมินพัฒนาการและการจัดการอย่างเป็นระบบสรุปผลการประเมินพัฒนาการที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กสอดคล้องตามหลักการประเมินพัฒนาการ รวมทั้งสะท้อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แนวปฏิบัติการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา มีดังนี้

๑. หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยควรคำนึงถึงหลักสำคัญของการดำเนินการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี ดังนี้

๑.๑ ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

๑.๒ การประเมินพัฒนาการ มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กและสรุปผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก

๑.๓ การประเมินพัฒนาการต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑.๔ การประเมินพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินพัฒนาการเด็กได้อย่างรอบด้านสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งระดับอายุของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้

๑.๕ การประเมินพัฒนาการพิจารณาจากพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม ควบคู่ไปในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับอายุ และรูปแบบการจัดการศึกษา และต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง

๑.๖ การประเมินพัฒนาการต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการ

๑.๗ สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา เช่น แบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินและรายงานผลพัฒนาการและสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลการพัฒนาการเด็กระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

๒. ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม ปีการศึกษา๒๕๖๓ (ตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐) ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นคุณภาพลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะที่ระบุ

ไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพมาตรฐานที่พึงประสงค์ กำหนด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมได้ ขอบเขตของการประเมินพัฒนาการประกอบด้วย

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

๒.๒ วิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๒.๓ เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

การประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย สิ่งที่จะประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินการมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรู้จักรักษาความปลอดภัย การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การเล่นและการออกกำลังกาย และการใช้มืออย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน

ด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความสนใจ/ความสามารถ/และมีความสุขในการทำงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ความรับผิดชอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริตและรู้สึกถูกผิด ความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตลอดจนการประหยัดอดออม และพอเพียง

ด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การระวังภัยจากคนแปลกหน้า และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตราย การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย รักษาความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจความสามารถในการอ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดเชิงเหตุผล คิดรวบยอด การเล่น/การทำงานศิลปะ/การแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้

๒.๒ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบคือ **การสังเกตอย่างมีระบบ** ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือ **การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ** เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่าจะบันทึกอะไรการบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆคือ

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการด้านภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กแต่ละคนและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่ผิด/ถูก การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์
- ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
- ผู้สอนควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐-๒๐ นาที

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆรวบรวมเอาไว้ไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่นๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลทำงานแต่ละชิ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มีการนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแค่การสะสมผลงานเท่านั้น เช่นแฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแค่แฟ้มผลงานที่ไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเนื่องเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ถูกของเขามีเพิ่มขึ้น จากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อมาข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่นจำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทัศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความงอก

งามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยการให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่สะสมในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลาที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุลงในแฟ้มผลงานของเด็ก

๕. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอน ดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความบนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่ม คือ น้ำหนักที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็กอย่างให้แบ่งเบนออกจากเส้นประเมินมิเช่นนั้นเด็กมีโอกาสน้ำหนักมากเกินเกณฑ์ หรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

-เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหวั่นเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง ร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

-ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

-กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

๕.๒ การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาดสิ่งปกติดิของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการคือ ผม และศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

๒.๓ เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริงๆ

๒. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

๓. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

๑) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

๒) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญ หรือยังไม่พร้อม

๓) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้นๆมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

๔) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

๒.๓.๑ ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่จะ ประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น พอใช้ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษา กำหนด ตัวอย่างเช่น

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๓	ดี
๒	พอใช้
๑	ควรส่งเสริม

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือ ต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมต้องให้กำลังใจ
๒ หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอน ต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
๓ หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้อง กระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

ตัวอย่างคำอธิบายคุณภาพ

พัฒนาการด้านร่างกาย : สุขภาพอนามัย

พัฒนาการด้านร่างกาย : กระโดดเท้าเดียว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ	ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ส่งเสริมความสะอาด	๑ หรือ ควรส่งเสริม	ทำได้แต่ไม่ถูกต้อง
๒ หรือ พอใช้	สะอาดพอใช้	๒ หรือ พอใช้	ทำได้ถูกต้อง แต่ไม่คล่องแคล่ว
๓ หรือ ดี	สะอาด	๓ หรือ ดี	ทำได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์ : ประหยัด

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้เกินความจำเป็น
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดเป็นบางครั้ง
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดตามความจำเป็นทุกครั้ง

ด้านสังคม : ปฏิบัติตามข้อตกลง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
๒ หรือ พอใช้	ปฏิบัติตามข้อตกลง โดยมีผู้ชี้แนะหรือกระตุ้น
๓ หรือ ดี	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา : เขียนชื่อตนเองตามแบบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้านหรือสลับที่
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อเองได้ ตัวอักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้านไม่สลับที่

๒.๓.๒ การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนหนองอ้อวิทยาคม ปีการศึกษา๒๕๖๓ (ตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐) กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้นๆอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมินพฤติกรรมนั้นๆ และนำไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ นำไปสรุปการประเมินตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินพัฒนาการเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและสะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือการใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือสภาพที่พึงประสงค์หรือตัวบ่งชี้มีมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินสรุปผลการประเมินพัฒนาการบนพื้นฐาน หลักพัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

๒.๓.๓ การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อยอดการพัฒนาให้กับเด็กในระดับสูงขึ้นต่อไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่เน้นเป็นการศึกษาภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียนรู้ และเกณฑ์การเรียนซ้ำ

ชั้น และหากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น

๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระด่ายสองขาพ้นจากพื้น ถีบจักรยาน ขว้าง กระดอนลูกบอลได้

๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่างๆ เขียนตามแบบอย่างได้

๔. ทักษะภาษาการรู้หนังสือ ได้แก่ พูดยให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราวและคำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดได้ตอบ เล่าเรื่องและ

ทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็นผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกันได้ ใช้คำใหม่ๆ ในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของวัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จักเชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน

๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั้งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง

๓. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการ และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๓.๑ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓.๒ ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๓.๒.๑ ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และสมุดรายงานประจำวันนักเรียน และสารนิเทศที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๓.๒.๒ ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ การสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๓.๒.๓ ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อ ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลที่ศึกษานิเทศก์/ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพเด็กและมาตรฐานการศึกษา

๓.๓ ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินพัฒนาการโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบดังนี้

๓.๓.๑ รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓ ๒ ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๓.๓.๒ รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กว่าดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไรเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓.๓.๓ รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างไร เช่น

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง ๒ ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่กลับหัว เปิด และทำท่าทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

๓.๔ เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	-วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	-ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	-รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัย ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่างๆของเด็ก

คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	-พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา/หน่วยงานต้น สังกัด	-ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนา คุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๓.๕ วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

๓.๕.๑ การรายงานผลการประเมินพัฒนาการในเอกสารหลักฐานการศึกษา ข้อมูลจากแบบ
รายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็ก
- ฯลฯ

๓.๕.๒ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลาย
วิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- จัดหมายส่วนตัว
- การให้คำปรึกษา
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

ภารกิจของผู้สอนในการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นใน
ห้องเรียนและระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องไม่แยกการประเมินพัฒนาการ
ออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวัน ควรมีลักษณะการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียน
(Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการ
ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูล
หลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตพัฒนาการและ
การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการว่าเด็กรู้อะไร
สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น
ทางการ ทั้งนั้นการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรม
ประจำวันและการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย
ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ
หลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินพัฒนาการได้

อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินพัฒนาการในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

๑. ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กของผู้สอนระดับปฐมวัยจะมีขั้นตอนสำคัญๆ คล้ายคลึงกับการประเมินการศึกษาทั่วไป ขั้นตอนต่างๆ อาจปรับลด หรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ หรืออาจสลับลำดับก่อนหลังได้บ้าง ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยสรุปครมมี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่สัมพันธ์กับหน่วยการจัดประสบการณ์ต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั่วถึง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้สอนต้องทำคือ การกำหนดการประเมินการประเมิน ได้แก่ สภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัยของเด็กที่เกิดจากกาจัดประสบการณ์ในแต่ละการจัดประสบการณ์ มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ย่อยของกิจกรรมตามตารางประจำวัน ๖ กิจกรรมหลัก หรือตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องวางแผนและออกแบบวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม บางครั้งอาจใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมีความหมายหลากหลาย หรือมากกว่า ๒ วิธีการ

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินในขั้นตอนที่ ๒ อาจใช้แนวทางการกำหนดเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นในส่วนที่ ๒ เป็นเกณฑ์การประเมินแยกส่วนของแต่ละพฤติกรรมและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน พร้อมกับจัดทำแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้นๆ

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนออกแบบ/วางแผนและทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือการสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องและตรงประเด็นการประเมินที่วางแผนไว้ในขั้นตอนที่ ๔ บันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนพัฒนาหรือจัดเตรียมไว้

การบันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม อาจให้ระดับคุณภาพ ๓ หรือ ๒ หรือ ๑ หรือให้คำสำคัญที่เป็นคุณภาพ เช่น ดี พอใช้ และควรส่งเสริม ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก ในระยะต้นควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการเด็ก หากผลการประเมินพบว่า เด็กอยู่ในระดับ ๑ พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใด ผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าเด็กคนนั้นมีพัฒนาการเร็วหรือช้า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ส่งเสริมในหน่วยการจัดประสบการณ์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ของผู้สอน จึงเป็น การสะสมหรือรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล หรือรายกลุ่มนั่นเอง เมื่อผู้สอนจัดประสบการณ์ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์ตามที่วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของแต่ละภาคเรียน

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่เป็นผู้ประเมิน ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินพัฒนาการเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กลงในแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยการจัดประสบการณ์หน่วยที่ ๑ จนถึงหน่วยสุดท้ายของภาคเรียน

๒) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินประจำภาคเรียนหรือภาคเรียนที่ ๒ เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการสะสมที่รวบรวมไว้จากทุกหน่วยการเรียนรู้สรุปลงในสมุดบันทึกผลประเมินพัฒนาการประจำปี และสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้รายการมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน เพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการตัดสิน และแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินประจำตัวนักเรียน นำข้อมูลไปใช้สรุปผลการประเมินคุณภาพเด็ก ของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๒ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ของตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ใดบ้าง

ขั้นตอนที่ ๑.๑ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๑.๒ ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ว่าวางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใดบ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ที่วิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ ๑.๒ มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ๖ กิจกรรมหลัก

๒.๑ การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

๒.๒ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทำเกณฑ์การประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโดยสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อมๆ กับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกลงในแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการสะสมที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำปีและสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนควรใช้ ฐานนิยม (Mode) จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นรายตัวบ่งชี้ รายมาตรฐานและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็กนักเรียน

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตรผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒.๒ มีความรักเด็กจิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

๑.๒.๕ ความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และ การปฏิบัติต่อเด็ก ๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม

๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติกรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเด็กเองและ ผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำ หรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ บริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการ เรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์ และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการ เรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้อง สื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่ หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนด แผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตาม ศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรม นำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาท ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓ – ๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดโดยดำเนินการดังนี้

๑. เป้าหมายคุณภาพเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสารการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินพัฒนาการ จะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่พิการอาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพเด็ก ทั้งวิธีการเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มเด็กที่มีจุดเน้นเฉพาะด้าน

การสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ – ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

๑.๒ จัดหาเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและบุคลากรอื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับการอบรมศึกษาดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องในระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนรู้ การสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบางโอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับและเข้าใจ

ว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดสถานศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับดูแล ประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

ที่ ๗๓๔ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนบ้านศรีสุข

เพื่อให้บริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

อาศัยตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา” อยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา แต่งตั้งโดยผู้บังคับบัญชาเหนือสถานศึกษาขึ้นไปหนึ่งระดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านศรีสุข ประกอบด้วย

๑. นางสาวยุเรศ โพธิ์ปัสสา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีสุข	ประธานกรรมการ
๒. นางหอมจันทร์ บุญสอน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	กรรมการ
๓. นางกนิษฐา โพนเพ็ก	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กรรมการ
๔. นางสาววิริยา โชคสวัสดิ์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๕. นางสาวสมจิตร คงพิรุณ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ฯ	กรรมการ
๖. นางรัชดา ขุนไกร	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	กรรมการ
๗. นางกนิษฐา โพนเพ็ก	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	กรรมการ
๘. นางสาวสมจิตร คงพิรุณ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ	กรรมการ

๙. นางรัชดา ชุนไกร	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
๑๐. นางกนิษฐา โพนเพ็ก	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กรรมการ
๑๑. นางอรุพร อัจฉนลา	หัวหน้าครูผู้สอนระดับปฐมวัย	กรรมการ
๑๒. นางกนิษฐา โพนเพ็ก	ครูวิชาการโรงเรียน	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. นายชนัญญู ประกิจระเก	ผู้ช่วยครูวิชาการโรงเรียน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านศรีสุขมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. แผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษาและแนวทางการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ สังคมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น

๒. จัดทำคู่มือบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตามให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการแนะแนว ให้สอดคล้องและเป็นตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ให้เป็นปัจจุบัน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนว ให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร

๔. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่างๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่างๆ มาพิจารณาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๗. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนรายบุคคล ระดับชั้นเรียน ระดับช่วงชั้นระดับกลุ่มวิชาในแต่ละปีการศึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

๘. ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา แล้วใช้ผลการประเมิน เพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาถัดไป

๙. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาโดยเน้นผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับเหนือสถานศึกษา สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้งและปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๔ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสัมฤทธิ์ผล หากมีปัญหาให้ดำเนินการแก้ไข และรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ทราบตามลำดับต่อไป

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ ๑๖ วันที่ พฤษภาคม เดือน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงชื่อ

(นายยงยุทธ พรหมแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้
โรงเรียนบ้านศรีสุข ตำบลศรีสุข อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา / คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เป็นต้น

กรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐ - ๔๐ ปี ☐ ๔๑ - ๕๐ ปี ☐ ๕๑ - ๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ ผู้แทนครู	☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดระบุเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ชัดเจน ครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ แสดงความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยในอนาคตได้ชัดเจน			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ที่ต้องการของสถานศึกษา			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด			
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ			
๓	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ ความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การ			
	ปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๔	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๔.๑ นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยครบถ้วน			
	๔.๒ นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์มาจัดแบ่งกลุ่มอายุเด็ก และระดับชั้นเรียนได้ชัดเจนครบถ้วน			
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียนต่อ ๑ ปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีกำหนดเวลาเรียนแต่ละวันไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ในแต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับช่วงเวลาในการจัดหน่วยประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการบูรณาการผ่านการเล่นที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็กลงมือปฏิบัติจริงและมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิตและการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย และมีความเป็นไทย			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ ระบุแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ๘.๒ มีสื่อที่หลากหลาย เหมาะสมและเพียงพอ			
	๘.๓ มีแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินพัฒนาการ ๙.๑ มีการประเมินพัฒนาการเด็กครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะพึงประสงค์			
	๙.๒ มีการประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง			
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตร ๑๐.๑ มีความพร้อมด้าน ครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศ			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ			
	๑๐.๓ มีการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน-ระหว่าง-หลังการใช้)			
	๑๐.๔ มีแผนการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปบูรณาการสู่การปฏิบัติ			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑๑	การเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารมีการวางแผนและสร้างความเข้าใจแก่ ผู้สอน ปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาที่เกี่ยวข้อง พ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ชุมชนในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยน และกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วย วิธีการหลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัย รายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนา เด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน เดือน ปี.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านศรีสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต ๕

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทน ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า๖๐ ปี

๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูปฐมวัย ☐ ผู้ปกครอง ☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้
โปรดทำเครื่องหมาย✓ตามระดับคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม
ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้แต่บางประเด็นควรปรับปรุง
ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
		๓	๒	๑	
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๑.๑ แนวคิดและความเชื่อของปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ชัดเจน ครบถ้วน				
๒	๑.๒ ส่งเสริมพัฒนาเด็กตามเป้าหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๐				
	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย				
	๒.๑ บรรลุผลปรัชญาการศึกษาปฐมวัยได้ชัดเจน				
	๒.๒ บรรลุผลตามความคาดหวังในอนาคตได้ชัดเจน				
๓	๒.๓ สอดคล้องจุดเน้น อัตลักษณ์ ที่ต้องการของสถานศึกษา				
	๒.๔ บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ				
	จุดหมาย				
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐				
๔	๓.๒ มีความสอดคล้องปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๓.๓ นำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตรได้				
	มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
	๔.๑ นำมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์ไปใช้ได้ครบถ้วน				
๕	๔.๒ นำมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์ไปใช้กับเด็กทุกกลุ่มอายุและระดับชั้นเรียนได้ครบถ้วน				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
		๓	๒	๑	
๕	การจัดเวลาเรียน				
	๕.๑ กำหนดเวลาเรียนต่อ ๑ ปีการศึกษาได้เหมาะสม				
	๕.๒ กำหนดเวลาเรียนแต่ละวันมีความเหมาะสม				
	๕.๓ กำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันมีความเหมาะสม				
๖	สาระการเรียนรู้รายปี				
	๖.๑ มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ในแต่ละช่วงวัย				
	๖.๒ มีความครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควร เรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสม				
๗	การจัดประสบการณ์				
	๗.๑ ใช้หลักการบูรณาการผ่านการเล่นที่สอดคล้องกับการ พัฒนาการตามวัยของเด็ก				
	๗.๒ มีความสอดคล้องปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการ จัดศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				
	๗.๔ เน้นให้เด็กลงมือปฏิบัติ ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และใช้แหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลาย				
	๗.๖ ส่งเสริมให้เด็กที่ทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามแนวหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๗ ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย และมีความเป็น ไทย				
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้				
	๘.๑ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อม ทางจิตภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก				
	๘.๒ มีสื่อที่หลากหลายเหมาะสม เพียงพอ				
	๘.๓ มีแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาเหมาะสม เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
		๓	๒	๑	
๙	การประเมินพัฒนาการ				
	๙.๑ มีการประเมินพัฒนาการเด็กครอบคลุมมาตรฐาน คุณลักษณะพึงประสงค์				
	๙.๒ มีการประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง				
	๙.๓ มีร่องรอยการประเมินพัฒนาการเด็ก				
	๙.๔ มีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการแก่ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
๑	การบริหารจัดการหลักสูตร				
	๑๐.๑ มีความพร้อมด้าน ครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศ				
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรเพียงพอ				
	๑๐.๓ มีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา				
	๑๐.๔ มีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ การปฏิบัติ				
๑	การเชื่อมต่อของการศึกษา				
	๑๑.๑ ผู้บริหารสร้างความเข้าใจในการสร้างรอยเชื่อมต่อของ หลักสูตรทั้งสองระดับ				
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษามีการแลกเปลี่ยนและ ทำงานร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้ร่วมกันด้วยวิธีการหลากหลาย				
	๑๑.๔ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้และหรือกิจกรรมสัมพันธ์ให้ พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับ				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันเดือนปี.....

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑
พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอบอุ่นร่างกาย
๒. ครูอธิบายและสาธิตวิธีการกระโดดขาเดียว โดยเล่นเกมนายพรานจับนกเขา ดังนี้
 - ๒.๑ ครูชี้ดวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ เมตร
 - ๒.๒ เลือกเด็ก ๑๐ คน คนที่ ๑ เล่นเป็นนายพราน โดยยกขาข้างใดข้างหนึ่งแล้วกระโดดไปแตะตัวเพื่อนเพื่อนที่เหลืออีก ๙ คน ให้วิ่งหนีไปไม่ให้แตะได้ แต่ต้องอยู่ภายในวงกลม
 - ๒.๓ ครูและเพื่อนที่เหลือคอยดู
 - ๒.๔ ให้เด็กทุกคนทดลองเล่น โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นนายพราน
๓. ครูคอยดูและสังเกตพร้อมจดบันทึกประเมินผลเป็นรายบุคคล
๔. สนทนาซักถามความรู้สึกและให้เล่นอิสระ
๕. ทำความสะอาดร่างกายและกลับเข้าชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ โดยไม่เสียการทรงตัว
ปานกลาง	หมายถึง	กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ แต่หยุดพักบ่อย
ควรเสริม	หมายถึง	กระโดดขาเดียวได้ แต่เสียการทรงตัว

๒. รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสองข้าง

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอบอุ่นร่างกาย
๒. ครูอธิบายและสาธิตวิธีรับลูกบอล ดังนี้
 - ๒.๑ ให้เด็กเข้าแถวเป็นรูปวงกลม
 - ๒.๒ ครูโยนลูกบอลให้อาสาสมัครรับด้วยมือทั้งสอง
 - ๒.๓ รอบที่ ๑ ครูโยนลูกบอลให้เด็กทุกคนให้เด็กทดลองรับเป็นรายบุคคล
- รอบที่ ๒ ให้เด็กรับลูกบอลที่ครูโยน ครูคอยสังเกตความก้าวหน้าในการรับลูกบอลของเด็ก
 - ๒.๔ ให้เด็กเล่นอิสระโดยมีเพื่อนคนหนึ่งเป็นคนโยนลูกบอล ครูคอยดูและสังเกตพร้อมจดบันทึกประเมินผลเป็นรายบุคคล
๓. สนทนาซักถามความรู้สึก
๔. ให้เด็กเล่นอิสระ
๕. ทำความสะอาดร่างกาย

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	รับลูกบอลด้วยมือทั้งสองได้ ๒ - ๓ ครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	รับลูกบอลด้วยมือทั้งสองได้ ๑ - ๒ ครั้ง
ควรเสริม	หมายถึง	รับลูกบอลไม่ได้แม้แต่ครั้งเดียว

๓. เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอบอุ่นร่างกาย
๒. ครูอธิบายและให้อาสาสมัครสาธิตการเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้า
 - ๒.๑อาสาสมัคร ๑ คน เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าโดยไม่จับราวบันได
 - ๒.๒ให้เด็กทุกคนทดลองเดิน
 - ๒.๓ครูคอยสังเกตการขึ้นลงบันไดสลับเท้าของเด็กเป็นรายบุคคล พร้อมบันทึก
๓. ชักถามความรู้สึก ให้เล่นอิสระ
๔. ทำความสะอาดร่างกายและกลับเข้าชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	เด็กเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้
ปานกลาง	หมายถึง	เด็กเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้แต่ช้า
ควรเสริม	หมายถึง	เด็กเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้ช้า และต้องพักเท้าก่อนก้าว

เดิน

ต่อไป

๔. เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กร่วมสนทนาถึงรูปสี่เหลี่ยม
๒. ให้เด็กเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบ
๓. ครูคอยดูและบริการวัสดุ อุปกรณ์ เช่น กระดาษ สีเทียน ให้เด็ก
๔. เด็กเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงความสามารถในการเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบ มี มุม มีด้านที่ชัดเจน
ปานกลาง	หมายถึงความสามารถในการเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ แต่มีมุม มีด้าน ไม่ชัดเจน
ควรเสริม	หมายถึงในการเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ มีมุม มีด้าน ไม่ชัดเจน และบอกว่าตัวเองทำอะไร

๕. ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูแจกกระดาษขาว A ๔ ที่ทำเป็นแนวเส้นตรงมีรอยเส้นประ
๒. ให้เด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษแนวเส้นตรงที่มีรอยเส้นประเหล่านั้น
๓. ครูคอยดูและสังเกตความสามารถในการตัดกระดาษ
๔. บันทึกพฤติกรรมประเมินผลเป็นรายบุคคล
๕. เก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ดี
ปานกลาง	หมายถึง	ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ แต่มีรอยหยัก
ปรับปรุง	หมายถึง	ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้บ้าง แต่ไม่ตัดตามแนวเส้นที่กำหนด

๖. ความกระฉับกระเฉงไม่อยู่เฉยวิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กสร้างข้อตกลงร่วมกันในการเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. เด็กปฏิบัติตามอย่างคล่องแคล่วว่องไว
๓. ครูคอยดูและสังเกตการเคลื่อนไหวของเด็ก

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	เด็กสามารถเคลื่อนไหวทุก ๆ ส่วนของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
ปานกลาง	หมายถึง	เด็กสามารถเคลื่อนไหวทุก ๆ ส่วนของร่างกายได้แต่ช้า
ควรเสริม	หมายถึง	เด็กสามารถเคลื่อนไหวทุก ๆ ส่วนของร่างกายได้ช้า ต้องให้ครูหรือเพื่อนคอยเตือน

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑
พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

๑. แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์

วิธีการประเมิน

๑. ครูเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความต้องการและอารมณ์ เช่น เจ็บ เหนื่อย หิว ง่วง เปื้อน ไม่ชอบ รัก โกรธ กลัว ดีใจ เสียใจ ฯลฯ
๒. ครูคอยดูและสังเกตพฤติกรรม พร้อมประเมินผลเป็นรายบุคคลหลาย ๆ ครั้ง

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	เด็กสามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ที่กำหนดได้ถูกต้อง
ปานกลาง	หมายถึง	เด็กสามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ที่กำหนดได้บางเรื่อง
ปรับปรุง	หมายถึง	เด็กแสดงออกทางอารมณ์ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ

๒. เริ่มรู้สึกชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแสดงความสามารถของแต่ละบุคคล เช่น การวาดภาพระบายสี การปั้นดินน้ำมัน การร้อยลูกปัด การเล่นตามมุม
๒. ครูคอยดูและสังเกตพฤติกรรม ในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
๓. ครูคอยประเมินผล โดยสังเกตพฤติกรรมจากกิจกรรมอื่น

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงชื่นชม ยอมรับแสดงความภาคภูมิใจ และชมผลงานของเพื่อนด้วยตนเอง และผู้อื่น
ปานกลาง	หมายถึงชื่นชม ยอมรับแสดงความภาคภูมิใจ และชมผลงานของตนเองและผู้อื่น โดยมีเพื่อนหรือครูคอยชี้แนะ
ปรับปรุง	หมายถึงแสดงสีหน้าท่าทางเฉย ๆ ไม่แสดงความคิดเห็นต่อผลงานของตนเอง และผู้อื่น

๓. ชอบทำท่ายูโยใหญ่

วิธีการประเมิน

๑. ครูเปิดโอกาสให้เด็กสนทนาด้วยความเป็นกันเอง
๒. ครูสังเกตพฤติกรรมเด็กเป็นรายบุคคลหลาย ๆ ครั้ง

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กกล้าแสดงออกและทำท่ายูโยใหญ่ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน
ปานกลาง	หมายถึงเด็กกล้าแสดงออก และทำท่ายูโยใหญ่

ปรับปรุงหมายถึงเด็กไม่กล้าแสดงออก แม่ครูและเพื่อน ๆ จะคอยกระตุ้น

๔. ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวันตามหน่วยการเรียนรู้
๒. ครูคอยดูแลและสังเกตพฤติกรรมในการเป็นผู้นำ

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กเล่นและทำกิจกรรมกับผู้อื่นโดยเรียกร้องความสนใจตลอดเวลา
ปานกลาง	หมายถึงเด็กเล่นและทำกิจกรรมกับผู้อื่นโดยเรียกร้องความสนใจเป็นบางเวลา
ปรับปรุง	หมายถึงเด็กเล่นและทำกิจกรรมกับผู้อื่นโดยแยกตัวตามลำพัง

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ชั้นอนุบาลปีที่ ๑

พัฒนาการด้านสังคม

๑. แต่งตัวได้ด้วยตนเอง ไปห้องส้วมได้เอง

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวัน
๒. ครูคอยดูแลสังเกตความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง เช่น การแต่งตัว การเข้าห้องน้ำ ห้องส้วม การใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคล่องแคล่ว การรับประทานอาหาร การช่วยเหลือเพื่อน การช่วยเหลืองานครู การแปรงฟัน การปูที่นอน เก็บที่นอน ฯลฯ
๓. ครูให้เด็กปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการแต่งตัว การไปห้องส้วม โดยครูดูแล แนะนำ เสริมแรงให้เด็กปฏิบัติด้วยตนเอง
๔. ครูประเมินผลโดยสังเกตหลาย ๆ ครั้ง ก่อนตัดสินผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงความสามารถในการแต่งตัว ไปห้องส้วมได้ด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงความสามารถในการแต่งตัว ไปห้องส้วมได้โดยครูและเพื่อนช่วย
ปรับปรุง	หมายถึงความสามารถในการแต่งตัว ไปห้องส้วมได้โดยครูและเพื่อนช่วยเหลือบ่อย ๆ และบางกิจกรรมทำไม่ได้

๒. เล่นร่วมกับคนอื่นได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง
๒. เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมกลุ่ม โดยกลุ่มที่รวมกันจะสลับกัน โดยการรวมกลุ่มตามความสนใจ ทำกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ สร้างสรรค์ เล่นอิสระ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เกมการศึกษา

๓. ครูประเมินผลการทำกิจกรรมของเด็กพร้อมกับเพื่อนเป็นรายบุคคล โดยการสังเกตหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้
เกิดความเข้าใจ

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้โดยไม่ขัดแย้งกันในกลุ่ม
ปานกลาง	หมายถึงเด็กเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้บางกิจกรรมโดยไม่มี
ข้อขัดแย้งกันในกลุ่ม
ปรับปรุง	หมายถึงเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ในเวลาจำกัดงานจึงไม่สำเร็จ

๓. รอคอยตามลำดับก่อน - หลัง

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน
๒. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาถึงระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกันในสังคม
๓. เด็กและครูร่วมกันอภิปรายถึงเรื่องการเข้าแถว การแย่งชิง และการรอคอย
๔. ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรม เช่น การตีมโนม การเข้าห้องน้ำ ห้องส้วม การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ จนแน่ใจว่ารู้จักการรอคอยตามลำดับก่อนหลัง

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	เด็กสามารถรอคอยได้
ปานกลาง	หมายถึง	เด็กสามารถรอคอยได้บางโอกาส
ปรับปรุง	หมายถึง	เด็กไม่สามารถปฏิบัติตนในการรอคอยได้

๔. แบ่งของให้คนอื่น

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน
๒. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือเพื่อนและแบ่งปันสิ่งของของผู้อื่นจากกิจกรรมเคลื่อนไหวและ
จังหวะ สร้างสรรค์ เสรี เสริมประสบการณ์ กลางแจ้ง เกมการศึกษา
๓. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมการแบ่งปันให้ผู้อื่น

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงแบ่งปันของให้คนอื่นเป็นประจำด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงแบ่งปันของให้คนอื่นได้โดยการชี้แนะ ขอร้องจากเพื่อนและครู
ปรับปรุง	หมายถึงไม่ยอมแบ่งปันของให้คนอื่นเลย แม้เพื่อนและครูจะขอร้อง

๕. เก็บของเล่นเข้าที่

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน
๒. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมในการทำกิจกรรมประจำวัน เช่น การเล่น การทำงานรายบุคคล
รายกลุ่ม ว่ามีการเก็บของเข้าที่จากการทำกิจกรรมหรือเล่นเสร็จแล้ว หลาย ๆ ครั้ง

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	เด็กสามารถเก็บของเล่นเข้าที่ได้ทุกครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	เด็กสามารถเก็บของเล่นเข้าที่ได้บางครั้ง
ปรับปรุง	หมายถึง	เด็กไม่เก็บของเล่นเลย

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๑
พัฒนาการด้านสติปัญญา

๑. จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูนำผ้าห่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ให้เด็กดมกลิ่น
 - มะนาว , มะกรูด , หัวหอม , กระเทียม , น้ำหอม , แอมโมเนีย แล้วบอกกลิ่น
๒. ครูนำแถบบันทึกเสียงมาให้เด็ก ๆ ฟัง แล้วให้เด็กบอกเสียง ดังนี้
 - ฝนตก , แตรรถ , นกหวีด , ไก่ขัน , ฟาร้อง , ฟาผ่า , เสียงกริ่ง , เสียงโทรศัพท์ , เสียงประทัด
๓. ครูให้เด็กชิมรสน้ำต่าง ๆ ดังนี้
 - น้ำเปล่า , น้ำโซดา , น้ำมะนาว , น้ำเกลือ , น้ำเชื่อม
๔. ครูนำของมาให้เด็กดูตาเปล่าและปิดตาแล้วตอบคำถาม ดังนี้
 - ตึกตา , บล็อกไม้ , นกหวีด , ฉิ่ง
๕. ครูนำวัสดุต่อไปนี้มาให้เด็กคลำ และจำแนกพื้นผิว
 - ถั่วเขียว , ก้อนหิน , ข้าวเปลือก , สำลี , บล็อกไม้ , ฟองน้ำ

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กสามารถจำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้
ปานกลาง	หมายถึง เด็กสามารถจำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้
ปรับปรุง	หมายถึง เด็กสามารถจำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้

๔ ลักษณะด้วยตนเอง

๓ ลักษณะด้วยตนเอง แต่บางกิจกรรมครูและเพื่อนชี้แนะ

๑ - ๒ ลักษณะด้วยตนเอง บางกิจกรรมครูและเพื่อนชี้แนะ

บางกิจกรรมทำไม่ได้

๒. บอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กสนทนาเพื่อสร้างความคุ้นเคยและให้เด็กบอกชื่อ นามสกุลตนเอง
๒. ครูประเมินและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	เด็กบอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้ถูกต้อง
ปานกลาง	หมายถึง	เด็กบอกชื่อหรือนามสกุลได้โดยครูหรือเพื่อนชี้แนะ
ปรับปรุงหมายถึง		เด็กไม่สามารถบอกชื่อหรือนามสกุลได้ แม้ครูหรือเพื่อนชี้แนะ

๓. พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะ

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กสนทนาตามตารางกิจกรรมประจำวัน
๒. ประเมินผลความสามารถของเด็กในการพยายามแก้ปัญหาด้วยตนเองจากตารางกิจกรรมประจำวัน และหน่วยการเรียนรู้ โดยผ่านการสนทนา ชักถาม สัมภาษณ์ความสามารถในการแก้ปัญหา และตอบคำถาม ดังนี้
 - ถ้าดินสอของเด็ก ๆ หัก เด็ก ๆ จะทำอย่างไร

- ถ้าเด็ก ๆ วังชนคุณครู เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
- เด็ก ๆ ปวดปัสสาวะ อุจจาระ เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
- ถ้าเด็ก ๆ เก็บสิ่งของได้ เด็ก ๆ จะทำอย่างไร

๓. ครูประเมินผลและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กประสบผลสำเร็จ ปัญหาหมดไป ทำได้ราบรื่นบ่อย ๆ ตั้งแต่ ๕ ครั้งขึ้นไปด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กประสบผลสำเร็จ ปัญหาหมดไป ทำได้ราบรื่นบ่อย ๆ ตั้งแต่ ๓ - ๔ ครั้งขึ้นไปด้วยตนเอง
ปรับปรุง	หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กประสบผลสำเร็จ ด้วยการชี้แนะของครูและเพื่อน ๆ หากปล่อยให้คิดแก้ปัญหาเอง เด็กจะทำได้ไม่สำเร็จ

๔. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง

วิธีการประเมิน

๑. เด็กปฏิบัติกิจกรรมเล่าข่าวและเหตุการณ์ หรือปฏิบัติกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน เช่น วาดภาพ บินดินน้ำมัน เล่นตามมุม และให้นำเสนอผลงาน
๒. ครูนำสนทนา ให้เด็กเล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง
๓. ครูประเมินและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบเล่าเรื่องเป็นประโยคต่อเนื่องได้
ปานกลาง	หมายถึงเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบเล่าเรื่องเป็นประโยคต่อเนื่องได้ โดยครูและเพื่อนคอยชี้แนะ
ปรับปรุง	หมายถึงเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบเล่าเรื่องเป็นประโยคต่อเนื่องได้ เพียงการตอบคำถามเมื่อครูถามและตอบได้โดยการชี้แนะของครูหรือเพื่อน

๕. สร้างผลงานตามความคิดของตนเองโดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

วิธีการประเมิน

๑. เด็กปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น วาดภาพ บินดินน้ำมัน พับสี เป่าสี พับกระดาษ เป็นต้น
๒. ครูคอยดูแลและบันทึกพฤติกรรม พร้อมทั้งจัดแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล
๓. การประเมินผลโดยการเก็บชิ้นงานครั้งก่อนเปรียบเทียบกับผลงานชิ้นปัจจุบัน ดูความก้าวหน้าของผลงานเป็นรายบุคคล และบันทึกผลการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงผลงานที่เด็กสร้างขึ้นมีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ
ปานกลาง	หมายถึงผลงานที่เด็กสร้างขึ้นมีความก้าวหน้าไม่สม่ำเสมอ ดีขึ้น ลดลง สลับกันไป

ปรับปรุงหมายถึงผลงานอยู่ที่เดิม ไม่มีการพัฒนาผลงานของตนเอง

๖. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม”

วิธีการประเมิน

๑. ครูสร้างสถานการณ์หรือเล่านิทานให้เด็กฟัง
๒. ให้เด็กสนทนาและใช้คำถาม “ทำไม”
๓. ครูดูแลและสังเกตการใช้คำถาม
๔. ครูบันทึกและประเมินผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงเด็กใช้คำถาม “ทำไม” ได้ด้วยตนเอง
 ปานกลาง หมายถึงเด็กใช้คำถาม “ทำไม” ได้โดยครูและเพื่อนคอยชี้แนะ
 ปรับปรุง หมายถึงเด็กใช้คำถาม “ทำไม” ไม่ได้

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอบอุ่นร่างกาย
๒. ครูและอาสาสมัครอธิบายและสาธิตการกระโดดขาเดียว โดยเกมกระต่ายขาเดียว ดังนี้
 - ๒.๑ เลือกเด็ก ๕ คน คนที่ ๑ เล่นเป็นกระต่ายขาเดียว โดยยกขาข้างใดข้างหนึ่งกระโดดไปแตะตัวเพื่อนให้ได้ เพื่อนที่เหลือวิ่งหนีไปให้แตะไม่ได้
 - ๒.๒ ครูและเพื่อนคอยดู
 - ๒.๓ ให้เด็กทุกคนทดลองเล่น โดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นกระต่าย
๓. ครูคอยดูและสังเกตพร้อมจดบันทึกประเมินผลเป็นรายบุคคล
๔. สนทนาซักถามความรู้สึกและให้เล่นอิสระ
๕. ทำความสะอาดร่างกายกลับเข้าชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงกระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ โดยไม่เสียการทรงตัว
 ปานกลาง หมายถึงกระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ แต่ต้องหยุดพัก
 ปรับปรุง หมายถึงกระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้ไม่ต่อเนื่อง เสียการทรงตัว

๒. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอบอุ่นร่างกาย
๒. ครูและอาสาสมัครอธิบายและสาธิตวิธีรับลูกบอลด้วยมือทั้งสอง
 - ๒.๑ ให้เด็กเข้าแถวเป็นรูปวงกลม
 - ๒.๒ ครูโยนลูกบอลลงพื้นโดยกะให้ลูกบอลกระดอนขึ้นแล้วเด็กสามารถรับได้ด้วยมือทั้งสอง
 - ๒.๓ รอบที่ ๑ ครูโยนลูกบอลให้กระดอนหน้าเด็กทุกคน ให้เด็กกรอรับลูกบอลเป็นรายบุคคล
- รอบที่ ๒ ให้เด็กรับลูกบอลที่ครูโยน ครูคอยสังเกตความก้าวหน้าในการรับลูกบอลของเด็ก

๒.๔ ให้เด็กเล่นอิสระโดยมีเพื่อนคนหนึ่งเป็นคนโยนลูกบอลให้กระดอนจากพื้น ครูคอยดูและสังเกต พร้อมจดบันทึกผลเป็นรายบุคคล

๓. สนทนาซักถามความรู้สึก

๔. ให้เด็กเล่นอิสระ

๕. ทำความสะอาดร่างกายแล้วกลับเข้าชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	รับลูกบอลได้ ๓ - ๔ ครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	รับลูกบอลได้ ๑ - ๒ ครั้ง
ปรับปรุงหมายถึง	รับลูกบอลไม่ได้	

๓. เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอบอุ่นร่างกาย

๒. ครูและอาสาสมัครอธิบายและสาธิตวิธีเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้า ดังนี้

๒.๑ อาสาสมัคร ๑ คน เดินขึ้นลงบันไดโดยไม่จับราวบันได ให้เพื่อนดูและสังเกต

๒.๒ ให้เด็กทดลองปฏิบัติ

๒.๓ ครูคอยสังเกตการเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าเป็นรายบุคคล พร้อมจดบันทึก

๓. สนทนาซักถามความรู้สึกและให้เล่นอิสระ

๔. ทำความสะอาดร่างกายและกลับเข้าชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
ปานกลาง	หมายถึงเดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้แต่ช้า
ปรับปรุงหมายถึง	เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าไม่ได้ ต้อง扶คูก่อนก้าวเดินต่อไป

๔. เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กร่วมสนทนาถึงรูปสามเหลี่ยม

๒. ให้เด็กเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบโดยครูคอยดูแล และบริการวัสดุ อุปกรณ์ เช่น กระดาษ สีเทียน

๓. เด็กเขียนรูปสามเหลี่ยมได้ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงความสามารถในการเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบมีมุมมีด้านที่ชัดเจน
ปานกลาง	หมายถึงความสามารถในการเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้แต่มีมุมมีด้าน ไม่ชัดเจน
ปรับปรุงหมายถึง	ความสามารถในการเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้แต่มีมุม มีด้าน ไม่ชัดเจน และบอกไม่ได้ว่าตัวเองทำอะไร

๕. ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด

วิธีการประเมิน

๑. ครูแจกกระดาษรูป
๒. ให้เด็กใช้กรรไกรตัดกระดาษให้เป็นรูป   ตามแนวเส้น
๓. ครูคอยสังเกตความสามารถในการตัดกระดาษ
๔. บันทึกพฤติกรรมและประเมินผลเป็นรายบุคคล
๕. เก็บวัสดุเข้าที่ให้เรียบร้อย

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง ตัดได้ตามแนวเส้น โดยไม่มีรอยหยัก เส้นที่ตัดแสดงถึงความเชื่อมั่น
ปานกลาง	หมายถึง ตัดได้ตามแนวเส้นแต่มีรอยหยัก
ปรับปรุง	หมายถึง ตัดได้แต่ไม่ตัดตามแนวเส้นที่กำหนด

๖. ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ ผูกโบว์ที่นอน ฯลฯ

วิธีการประเมิน

๑. ครูสร้างข้อตกลงในการแต่งกาย
๒. ให้เด็กตัดกระดาษ ผูกโบว์ที่นอน
๓. ครูคอยดูและสังเกตการใช้กล้ามเนื้อเล็ก
๔. บันทึกพฤติกรรมและประเมินผลเป็นรายบุคคล
๕. เก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี คล่องแคล่ว และรวดเร็ว
ปานกลาง	หมายถึง	ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว
ปรับปรุง	หมายถึง	ใช้กล้ามเนื้อเล็กไม่ได้

๗. ยึดตัวคล่องแคล่ว

วิธีการประเมิน

๑. อาสาสมัครนำอุปกรณ์ร่างกาย
๒. ครูและอาสาสมัครอธิบายและสาธิตวิธีเดินยิราฟ ดังนี้
 - ๒.๑ ให้เด็กยืนบนปลายเท้า ยืนให้ตัวตรง ชูมือทั้งสองให้สูงทำเป็นยิราฟ เดินโย่ง ๆ ไปข้างหน้าด้วยปลายเท้า
 - ๒.๒ แบ่งกลุ่มให้เด็กทดลองเล่น
๓. สนทนาซักถามความรู้สึก และให้เล่นอิสระ
๔. ครูคอยดูและสังเกตการยึดตัว
๕. บันทึกพฤติกรรม ประเมินผลเป็นรายบุคคล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง	ยึดตัวได้คล่องแคล่วและรวดเร็ว
ปานกลาง	หมายถึง	ยึดตัวได้แต่ไม่คล่องแคล่ว
ปรับปรุง	หมายถึง	ยึดตัวไม่ได้

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒
พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

๑. แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กร่วมกันท่องคำคล้องจอง “นกกระจิบ นกกระจาบ”
๒. ครูและเด็กร่วมสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของคำคล้องจอง
๓. ครูเล่านิทานเรื่อง “นกกระจิบ นกกระจาบ” ให้เด็กฟัง
๔. สนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน โดยใช้คำถามนำในการสนทนา
๕. ครูคอยสังเกตการตอบคำถามของเด็ก โดยช่วยกันตอบคำถาม
๖. ครูประเมินผลการตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานของเด็กเป็นรายบุคคล

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงเด็กแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
 ปานกลาง หมายถึงเด็กแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์เป็นบางเรื่อง
 ปรับปรุง หมายถึงเด็กแสดงอารมณ์ไม่รู้เรื่อง

๒. ขึ้นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแสดงความสามารถของแต่ละบุคคล เช่น วาดภาพระบายสี ปั้นดินน้ำมัน ฉีกปะกระดาษ พับกระดาษ ร้อยลูกปัด เล่นตามมุม เกมการศึกษา ฯลฯ
๒. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรม ในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
๓. ครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นในผลงานของตนเองและผู้อื่น

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงชื่นชม ยอมรับ แสดงความภาคภูมิใจและชมผลงานของตนเองและผู้อื่น
 ปานกลาง หมายถึงชื่นชม ยอมรับ แสดงความภาคภูมิใจและชมผลงานของตนเอง
 และผู้อื่น โดยมีเพื่อนหรือครูคอยชี้แนะ
 ปรับปรุง หมายถึงแสดงสีหน้าเฉย ๆ ไม่แสดงความคิดเห็นต่อผลงานตนเองและผู้อื่น

๔. ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวันตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อประเมินการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง เช่น การเล่นเกม การช่วยเหลือ การแบ่งปัน การรอคอย การเสียสละ ฯลฯ
๒. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมพร้อมทั้งประเมินผลเป็นรายบุคคลหลาย ๆ ครั้ง

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง
 ปานกลาง หมายถึงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลงแต่ต้องมีครูและเพื่อนๆ คอยชี้แนะ
 ปรับปรุง หมายถึงยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ถึงแม้ว่าครูและเพื่อนจะเตือน

คำคล้องจอง
นกกระจิบ นกกระจาบ

มีนกสองตัวเกาะอยู่บนกิ่งไม้	ตัวหนึ่งชื่อนกกระจิบ จิบ ๆ ๆ
ตัวหนึ่งชื่อนกกระจาบ จ้าบ ๆ ๆ	บินไปเจ้านกกระจิบ จิบ ๆ ๆ
บินไปเจ้านกกระจาบ จ้าบ ๆ ๆ	บินมาเจ้านกกระจิบ จิบ ๆ ๆ
บินมาเจ้านกกระจาบ จ้าบ ๆ ๆ	

นิทานเรื่องนกกระจิบ นกกระจาบ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีนกสองตัวเป็นเพื่อนกัน ตัวหนึ่งชื่อนกกระจิบ อีกตัวหนึ่งชื่อนกกระจาบ นกทั้งสองตัวเป็นเพื่อนที่รักกันมากไปไหนมาไหนด้วยกันเสมอ

วันหนึ่งขณะที่ทั้งสองกำลังบินเล่นและบินมาเกาะอยู่บนต้นไม้ นกทั้งสองตัวก็พุดคุยเสียงดัง จิบ ๆ ๆ จ้าบ ๆ ๆ ตามประสาอย่างมีความสุข ก็มีเด็กเกรคนหนึ่งถือหนังสติ๊กใส่ก้อนหินพร้อมที่จะยิงมาที่ นกทั้งสองตัว นกกระจิบมองเห็นก่อนจึงรีบกระพือปีกบอกเป็นสัญญาณให้นกกระจาบรู้ว่ามีคนจะทำอันตราย นกทั้งสองรีบบินขึ้นเพื่อจะหนีให้ทัน แต่เด็กเกรได้ยิงกระสุนถูกนกกระจาบ นกกระจาบจึงบินไม่สะดวก พยายามบินด้วยความอดทนและความเจ็บปวดจนมาถึงรัง นกกระจิบได้เฝ้าดูอาการเพื่อนรักตลอดเวลา โดยออกไปหาอาหารมาป้อน จนในที่สุดนกกระจาบก็หาย

นกทั้งสองรู้ว่า บริเวณที่ทั้งสองเคยไปนั้นมีอันตราย ก็ไม่บินไปแถวนั้นอีกเลย เพื่อที่จะได้ห่างจากเด็กเกรคนนั้น

คำถาม

๑. มีนกชื่ออะไรบ้าง
๒. นกทั้งสองตัวเป็นอะไรกัน
๓. ทำไมนกกระจาบจึงบาดเจ็บ
๔. นกกระจาบถูกยิงที่ใด
๕. ถ้าเด็ก ๆ เจ็บขาหรือเท้า การเดินทางจะเป็นอย่างไร
๖. ถ้าเด็ก ๆ เป็นนกกระจาบ เด็ก ๆ จะรู้สึกอย่างไร
๗. ถ้าเด็ก ๆ เป็นนกกระจิบ เด็ก ๆ จะรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นเพื่อนบาดเจ็บ
๘. เด็ก ๆ จะเลือกเป็นตัวละครใด
๙. ทำไมจึงเลือกเป็นตัวละครนั้น
๑๐. เด็ก ๆ ชอบเพื่อนลักษณะใด

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒
พัฒนาการด้านสังคม

๑. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวัน
๒. ครูคอยดูแลสังเกตความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง เช่น การเข้าห้องน้ำ ห้องส้วม การใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคล่องแคล่ว การรับประทานอาหาร การช่วยเหลือเพื่อน การช่วยเหลืองานครู การแปรงฟัน การปูที่นอน เก็บที่นอน
๓. ครูประเมินผลโดยสังเกตหลาย ๆ ครั้ง ก่อนตัดสินผล

เกณฑ์การประเมิน

- ดี หมายถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง
- ปานกลาง หมายถึงความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยครูและเพื่อนชี้แนะ
- ปรับปรุง หมายถึงช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันโดยครูและเพื่อนเตือนบ่อย ๆ และบางกิจกรรมทำไม่ได้

๒. เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันได้

วิธีการประเมิน

๑. เด็กปฏิบัติตามกิจกรรมกลุ่ม โดยที่กลุ่มจะสลับกันไป รวมกลุ่มตามความสนใจ ตามหน่วยการเรียนรู้ ฯลฯ
- ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เคลื่อนไหวและจังหวะ สร้างสรรค์ เล่นตามมุม กลางแจ้ง เสริมประสบการณ์ เกม การศึกษา
๒. ครูประเมินผลการทำงานของเด็กเป็นรายบุคคล โดยสังเกตหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

เกณฑ์การประเมิน

- ดี หมายถึง เด็กสามารถเล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกกิจกรรมโดยไม่มีข้อขัดแย้งกับสมาชิกในกลุ่ม
- ปานกลาง หมายถึง เด็กสามารถเล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้บางกิจกรรมโดยไม่มีข้อขัดแย้งกับสมาชิกในกลุ่ม
- ปรับปรุง หมายถึง เล่นหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้บางกิจกรรมแต่มีข้อขัดแย้งบ้างทำให้งานที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันไม่ประสบผลสำเร็จ

๓. พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ทำความเคารพ

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กสนทนาถึงกิจวัตรประจำวันที่ได้ฝึกปฏิบัติในแต่ละวัน
๒. ครูและเด็กร่วมร้องเพลง และสาธิตการไหว้ที่ถูกต้อง

๓. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมในขณะที่อยู่โรงเรียน ก่อนกลับบ้าน และติดต่อบปะผู้ใหญ่อุ้จักการไหว้ ทำความเคารพ

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงเด็กมีมารยาทในการทำความเคารพ รู้จักไหว้ เมื่อพบผู้ใหญ่ทุกครั้ง สามารถปฏิบัติได้โดยไม่มีผู้ชี้แนะ

ปานกลาง หมายถึงเด็กมีมารยาทในการทำความเคารพ รู้จักไหว้ เมื่อพบผู้ใหญ่ เป็นบางครั้ง โดยมีผู้ชี้แนะ

ปรับปรุง หมายถึงเด็กไม่ทำความเคารพ ต้องอาศัยผู้ชี้แนะทุกครั้ง

๔. รู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่

วิธีการประเมิน

๑. ครูและเด็กสนทนาถึงกิจวัตรประจำวันที่ได้ฝึกควรปฏิบัติในแต่ละวัน
๒. ครูและเด็กร่วมร้องเพลง และสาธิตวิธีรับของจากผู้ใหญ่
๓. ครูดูแลและสังเกตพฤติกรรมในขณะที่อยู่โรงเรียน ก่อนกลับบ้าน และเมื่อรับของจากผู้ใหญ่กล่าวคำว่าขอบคุณ

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึง เด็กมีกิริยามารยาทที่ดี รู้จักใช้คำพูดขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่ทุกครั้ง และสามารถปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่มีผู้ชี้แนะ

ปานกลาง หมายถึงเด็กมีกิริยามารยาทที่ดี รู้จักใช้คำพูดขอบคุณ เมื่อรับของจากผู้ใหญ่เป็นบางครั้งโดยมีผู้ชี้แนะ

ปรับปรุง หมายถึงเด็กไม่กล่าวคำขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่ ต้องอาศัยผู้ชี้แนะทุกครั้ง

๕. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

วิธีการประเมิน

๑. ให้เด็กปฏิบัติงานตามที่ครูมอบหมายจากกิจกรรมและหน่วยการเรียนรู้ เช่น เก็บของเข้าที่ การปฏิบัติตาม

คำสั่ง งานกลุ่ม งานรายบุคคล งานที่ครูมอบหมาย ฯลฯ

๒. ครูคอยดูแลและสังเกตพฤติกรรมพร้อมประเมินผลเป็นรายบุคคลหลาย ๆ ครั้ง

เกณฑ์การประเมิน

ดี หมายถึงความสามารถในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา และส่งงานทุกงานด้วยตนเอง

ปานกลาง หมายถึงความสามารถในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายทันเวลา และส่งงานทุกงานแต่ครูและเพื่อน ๆ คอยชี้แนะ

ปรับปรุง หมายถึงปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายไม่ทันเวลา หรือไม่ยอมส่งงาน ถึงแม้ว่าครูและเพื่อนจะเตือน

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒
พัฒนาการด้านสติปัญญา

๑. บอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนก และจัดหมวดหมู่สิ่งของได้
วิธีการประเมิน

๑. ครูนำผ้าห่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วให้เด็กดมกลิ่น
 - มะนาว , มะกรูด , หัวหอม , กระเทียม , น้ำหอม , แอมโมเนีย แล้วบอกกลิ่น
๒. ครูนำสีเทียนมาให้เด็กแยกสี
 - แดง , น้ำเงิน , เขียวแก่ , เขียวอ่อน , เหลือง , ม่วง , ชมพู , ส้ม , ฟ้ำ , ขาว , ดำ , เทา
๓. ครูนำแถบบันทึกเสียงมาให้เด็ก ๆ ฟัง แล้วให้เด็กบอกเสียง ดังนี้
 - ฝนตก , แตรรถ , นกหวีด , ไก่ขัน , พาร์้อง , พ้าผ่า , เสียงกริ่ง , เสียงโทรศัพท์ , เสียงปะทัด
๔. ครูให้เด็กชิมรส ดังนี้
 - น้ำเปล่า , น้ำโซดา , น้ำมะนาว , น้ำเกลือ , น้ำเชื่อม
๕. ครูนำไม้บล็อกมาให้เด็กบอกรูปร่าง ดังนี้
 - สามเหลี่ยม , สี่เหลี่ยม , วงกลม , วงรี
๖. ครูนำก้อนหิน ใบไม้ เมล็ดพืช ไม้บล็อก สี ให้เด็กจำแนกและจัดหมวดหมู่

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กสามารถบอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ ๔ ลักษณะ ด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงเด็กสามารถบอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ ๓ ลักษณะ ด้วยตนเองได้ บางกิจกรรมครูและเพื่อนชี้แนะ
ปรับปรุง	หมายถึงเด็กสามารถบอกความแตกต่างของกลิ่น สี เสียง รส รูปร่าง จำแนกและจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ ๑-๒ ลักษณะ ด้วยตนเองได้ บางกิจกรรมโดยครูและเพื่อนชี้แนะ บางกิจกรรมทำไม่ได้

๒. บอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้

วิธีการประเมิน

๑. ครูนำเสนอให้เด็กตอบ
๒. ครูให้เด็กบอกชื่อจริง ชื่อเล่น นามสกุล อายุของตนเอง
๓. ครูประเมินและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กบอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ถูกต้องด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงเด็กบอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ถูกต้อง โดยการชี้แนะของเพื่อนและครู
ปรับปรุง	หมายถึงเด็กบอกชื่อ นามสกุล และอายุของตนเองได้ ถ้าเพื่อนและครู ชี้แนะ จะบอกได้ถูกต้องบางคำเท่านั้น

๓. พยายามหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

วิธีการประเมิน

๑. ครูนำเสนอสนทนาให้เด็กตอบ
๒. ประเมินผลความสามารถของเด็กในการพยายามแก้ไขปัญหาด้วยตนเองจากตารางกิจกรรมประจำวัน และหน่วยการเรียนรู้ โดยผ่านการสนทนา ซักถาม สัมภาษณ์ ความสามารถในการแก้ไขปัญหา ดังนี้
 - ถ้าเด็ก ๆ วังวนเพื่อน ในขณะที่เคลื่อนไหวร่างกาย เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
 - ถ้าเด็ก ๆ พบคนแปลกหน้าจะทำอย่างไร
 - ถ้าเด็ก ๆ อยากเล่นของกับเพื่อนคนอื่น ๆ เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
 - ถ้ากระดานลื่นมีคนเล่นมาก ๆ มีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้เด็ก ๆ เล่นได้ทุกคนและรวดเร็ว
 - ถ้าเด็ก ๆ ตีมันมแล้วทำนมหก เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
 - ถ้าไฟดับ เด็ก ๆ จะต้องเข้าไปในห้อง เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
 - ถ้าฝนตก เด็ก ๆ จะกลับบ้าน เด็ก ๆ จะทำอย่างไร
๓. ครูประเมินและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองประสบผลสำเร็จ
ปัญหาหมดไป ทำได้ราบรื่นบ่อย ๆ ครั้ง ตั้งแต่ ๑๐ ครั้งขึ้นไป
ด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองประสบผลสำเร็จ
ปัญหาหมดไป ทำได้ราบรื่นบ่อย ๆ ครั้ง ตั้งแต่ ๗ - ๘ ครั้งขึ้นไป
ด้วยตนเอง
ปรับปรุง	หมายถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองประสบผลสำเร็จ
ด้วยการชี้แนะของครูและเพื่อน ๆ หากให้คิดแก้ปัญหาเอง
ไม่สามารถทำได้

๔. สนทนาโต้ตอบ/เล่าเป็นเรื่องราวได้

วิธีการประเมิน

๑. เด็กปฏิบัติกิจกรรมเล่าข่าวและเหตุการณ์ หรือปฏิบัติกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน เช่น วาดภาพ
ระบายสี ปั้นดินน้ำมัน เล่นตามมุม ฯลฯ เด็ก ๆ นำผลงานมานำเสนอ
๒. ครูนำเสนอสนทนา ให้เด็กตอบเรื่องราว
๓. ครูประเมินและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผลงาน
ของตนเองได้ด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผลงาน
ของตนเองได้โดยครูและเพื่อนคอยชี้แนะ
ปรับปรุง	หมายถึงเด็กสามารถสนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องราวได้เพียงการคอยตอบ
คำถามเมื่อครูถามและตอบโต้ได้โดยการชี้แนะของเพื่อนและครู

๕. สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง โดยมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่

วิธีการประเมิน

๑. เด็กปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น วาดภาพด้วยสีเทียน สีน้ำ ปั้นดินน้ำมัน พับกระดาษ ประดิษฐ์เศษวัสดุ
๒. ครูดูแลและบันทึกพฤติกรรม พร้อมจัดแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคล
๓. การประเมินผลโดยการเก็บชิ้นงานครั้งก่อนเปรียบเทียบกับผลงานชิ้นปัจจุบัน ดูความก้าวหน้าของผลงานเป็นรายบุคคล บันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง ผลงานที่เด็กสร้างขึ้นมีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ
ปานกลาง	หมายถึง ผลงานที่เด็กสร้างขึ้นมีความก้าวหน้าไม่สม่ำเสมอ ดีขึ้น ลดลง สลับกันไป
ปรับปรุง	หมายถึง ผลงานย่ำอยู่ที่เดิม ไม่มีการพัฒนาผลงานของตนเอง

๖. รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”

วิธีการประเมิน

๑. ครูสร้างสถานการณ์หรือเล่านิทานให้เด็กฟัง
๒. ให้เด็กสนทนาและใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร”
๓. ครูดูแลและสังเกตการใช้คำถาม
๔. ครูบันทึกและประเมินผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง เด็กใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” ได้ด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึง เด็กใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” ได้โดยครูและเพื่อนคอยชี้แนะ
ปรับปรุง	หมายถึง เด็กใช้คำถาม “ทำไม” “อย่างไร” ไม่ได้

๗. เริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม

วิธีการประเมิน

๑. เด็กปฏิบัติกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เช่น สสำรวจ ทดลอง ค้นคว้า ทักษะศึกษา ฟังอธิบายจากวิทยากร

เด็ก ๆ เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม

๒. ครูดูแลและบันทึกพฤติกรรม
๓. บันทึกผลความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึง เด็กเริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึง เด็กเริ่มเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมด้วยตนเอง โดยการชี้แนะของเพื่อน
ปรับปรุง	หมายถึง เด็กไม่เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม

๘. นับปากเปล่าได้ถึง ๒๐

วิธีการประเมิน

๑. ครูประเมินผลความสามารถในการนับปากเปล่า ๑ – ๒๐ จากหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมประจำวัน
๒. ครูจัดสถานการณ์ภายในห้องเรียน จากเกมศึกษา ในการรับรู้และนับปากเปล่า ๑ – ๒๐
๓. ครูสังเกตและบันทึกผล

เกณฑ์การประเมิน

ดี	หมายถึงเด็กนับปากเปล่า ๑ – ๒๐ ได้ด้วยตนเอง
ปานกลาง	หมายถึงเด็กนับปากเปล่า ๑ – ๒๐ ได้ด้วยตนเอง โดยครูและเพื่อนคอยช่วยเหลือ
ปรับปรุง	หมายถึงเด็กนับปากเปล่า ได้ไม่เกิน ๑๐

